

รายงานการติดตามและประเมินผล

โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียง
ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ)

ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล
สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
โทร 043-236793 www.kkpao.go.th

-ก-

คำนำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ประจำปี พ.ศ.2565 และได้สรุปผลการติดตามโครงการดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามโครงการ รวมทั้งศึกษาปัญหาและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้เข้าร่วมโครงการ จึงทำการตรวจติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อนำผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลมาปรับปรุง แก้ไข และวางแผน การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุด

ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ ได้ทำการติดตามและประเมินผลโครงการดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งได้นำเสนอผลการติดตามและประเมินผลโครงการต่อผู้บริหารและเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้รับทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารรายงานผลการติดตามและประเมินผลเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนผู้สนใจ ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานครั้งต่อไป

ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล
สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
สิงหาคม 2565

-ข-
สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทสรุปผู้บริหาร	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล	2
1.3 ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล	2
1.4 ขอบเขตการติดตามและประเมินผล	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	2-3
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีพเสริม	4-17
2.2 เห็ด (Mushroom)	17-18
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด	18-22
บทที่ 3 วิธีการติดตามและประเมินผล	23
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล	23
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	24
3.6 การนำเสนอ	24
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25-32
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	33
5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ	33
5.2 สรุปผลการติดตามและประเมินผล	33-35
5.3 ความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ	35
5.4 ข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผล	35-36
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาพกิจกรรม	
แบบสอบถาม	

บทสรุปผู้บริหาร

การติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ประจำปี พ.ศ.2565 เพื่อการบริหารจัดการโครงการมีประสิทธิภาพ ประชาชนความพึงพอใจ มีส่วนในการบริหารจัดการและได้รับประโยชน์สูงสุดจากโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยไม่เจาะจงเพื่อรวบรวมข้อมูลระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินการ และมีส่วนร่วมของประชาชน โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิด

ดำเนินการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่เดือน เมษายน – กันยายน พ.ศ.2565 จากสถานที่ดำเนินการจริงทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลเชิงคุณภาพ เสร็จเรียบร้อยแล้ว สรุปผลการดำเนินการติดตาม ดังนี้

สรุปการติดตามและประเมินผล

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ประจำปี พ.ศ.2565 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประชาชนทั่วไป ประชาคมหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน นักการเมืองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่/พนักงานของรัฐประชาชนที่เข้าร่วมโครงการในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอซำสูง อำเภออุบลรัตน์ และอำเภอสหัสขันธ์

ประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล จำนวน 302 ราย

เพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 215 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.19 และเพศชาย จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.81 **อายุ** พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.74 รองลงมา ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.14 อายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.50 อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.97 และอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นประชาชนทั่วไป มากที่สุด จำนวน 262 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.75 รองลงมา ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.95 ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 เจ้าหน้าที่/พนักงานของรัฐ จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 และอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 205 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.88 รองลงมา ได้แก่ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.54 มัธยมศึกษา/ปวช.หรือเทียบเท่า จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.62 ปวส./อนุปริญญา จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.31 ปริญญาตรี จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.99 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33 และอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33

อาชีพหลัก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มากที่สุด จำนวน 269 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.07 รองลงมา ได้แก่ รับจ้างทั่วไป จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.62 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/เอกชน จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.99 รับราชการ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99 อื่น ๆ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99 และนักศึกษา จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33 องค์กรมหาชน/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 0 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.00

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย/ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อปี 23,001-46,000 บาท มากที่สุด จำนวน 115 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.08 รองลงมา ไม่เกิน 23,000 บาท จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.48 46,001-69,000 บาท จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.54 69,001-92,000 บาท จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.59 และ 92,001 บาทขึ้นไป จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.31

ปัจจุบันยังดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังดำเนินการ(รวมกลุ่ม) มากที่สุด จำนวน 211 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.87 รองลงมา ได้แก่ ไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.17 และยังดำเนินการ(คนเดียว) จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.97

อำเภอ ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด อำเภอ สิชมพู่ จำนวน 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.40 รองลงมา ได้แก่ อำเภอ เมืองขอนแก่น จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.53 อำเภอ ชำสูง 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.54 และอำเภอ อุบลรัตน์ 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.54

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการบริหารจัดการโครงการ

พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อผลการดำเนินงานโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โครงการนี้ตรงกับความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม โครงการนี้คุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรมและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการ/กิจกรรม มีความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม มีการรายงานและนำผลจากการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ระดับผลการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.17

3. ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ

พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โครงการนี้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ให้กับครอบครัว คนในชุมชน สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน สร้างความเข้มแข็งสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนในระดับรากหญ้า เป็นการส่งเสริมอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ ทำให้คนในชุมชนและสังคม เกิดการเรียนรู้อย่างไม่จำกัดเพศ วัย สามารถเรียนรู้ได้ตลอด การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับตนเองครอบครัวได้ สามารถพัฒนาขยายเครือข่ายในการส่งเสริมการเพาะเห็ดให้เป็นสินค้าเศรษฐกิจของชุมชนได้ สามารถนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับน้อมนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตประจำวันและครอบครัว ได้การเพิ่มศักยภาพกลุ่มชุมชนให้มีความพร้อมทั้งในด้านการบริหารจัดการส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น การพัฒนาอาชีพในครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปสู่การพัฒนากลุ่ม/ชุมชน/หมู่บ้าน ให้เข้มแข็งและยั่งยืน สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชน และผู้ที่สนใจต่อยอดความรู้ได้ การรวมกลุ่มของคนในชุมชนสามารถสร้างความรัก ความสามัคคี และความเข้มแข็งให้กับชุมชนการเพิ่มศักยภาพกลุ่มชุมชนให้มีความพร้อม ทั้งในด้านการบริหารจัดการส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น โครงการนี้เป็นการพัฒนาคนให้รู้จักการบริหารจัดการกลุ่ม/ชุมชนของตนเอง ช่วยส่งเสริมอาชีพในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นสามารถผลิต และพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นสินค้าส่งออกขายในท้องตลาดได้

4. ความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลการติดตามและประเมินผล พบว่า โครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ซึ่งการดำเนินงานโครงการดังกล่าว มีความคุ้มค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการตลอดจนปัญหาหรือผลกระทบต่าง ๆ ตามรายละเอียด ดังนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ พบว่า ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการ เพราะว่าการดำเนินการส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มเพาะเห็ดในจังหวัดขอนแก่นในแต่ละอำเภอเป็นความต้องการของคนในหมู่บ้านและชุมชนที่กลุ่มได้มีมติร่วมกันในการดำเนินการกิจกรรมด้านการเพาะเห็ด องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาอาชีพให้กับกลุ่มประชาชนที่มีความสนใจรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์และเชื้อเห็ดในการดำเนินการประกอบอาชีพ ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการคือประชาชนมีรายได้จากการเพาะเห็ดซึ่งแต่ละกลุ่มมีรายได้ทุกวันจากการขายผลผลิตจะมีพ่อค้าแม่ค้าในหมู่บ้านมารับนำไปขายที่ตลาดทำให้มีรายได้ทุกวัน ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นที่มาส่งเสริมอาชีพให้ชาวบ้านมีอาชีพซึ่งมีประโยชน์กับชาวบ้านมีความเข้มแข็งมั่นคงต่อไป

ทั้งนี้กล่าวได้ว่า ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากโครงการมีหลายด้านประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านคุณภาพชีวิตเพราะได้รับประโยชน์จากโครงการทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นจะเห็นได้จากผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุดสำหรับโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

5. ข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผล

5.1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) ผลจากการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ทำให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการในพื้นที่มีอาชีพและมีรายได้ ลดรายจ่ายให้กับประชาชน และต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สนับสนุนและส่งเสริมโครงการอย่างต่อเนื่อง

2) หน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เจ้าหน้าที่ ควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับประชาชนให้เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการในครั้งต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นควรดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นดำเนินการผ่านมาสัก 1-2 ปี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในหลายๆ ด้านเพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาความต้องการ การติดตามและประเมินผลรวมไปถึงการวางแผนแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่องานวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นต่อไป

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากผลกระทบจากมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การสั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว สถานประกอบการบางแห่งต้องสั่งหยุดงาน ลดจำนวนการจ้างงานและเลิกจ้างงานมีแรงงานบางส่วนกลับคืนสู่ภูมิลำเนา และประสบกับความยากลำบากในการดำรงชีพของตนเอง และครอบครัว ประกอบกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎรตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 มาตรา 45 (8) กฎกระทรวง (พ.ศ.2541) และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 สามารถพิจารณาใช้งบประมาณรายจ่ายที่มีอยู่ในลักษณะโครงการจ้างงานและการส่งเสริมอาชีพ ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วจะทำให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินการตามแนวนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พ.ศ.2561 -2565 โดยยึดหลักแนวทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ ตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังคำนึงถึงศักยภาพในการพัฒนาและปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติประกอบกับได้มีการกำหนดแนวนโยบายเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมุ่งเป้าเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีการรวมกลุ่มอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ชุมชนสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการพึ่งพาตนเอง ช่วยลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียง ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 เพื่อช่วยเหลือเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)ซึ่งผลการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวช่วยให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบมีอาหารสำหรับบริโภคและยังสามารถจำหน่ายผลผลิตเพื่อเป็นรายได้แก่สมาชิกกลุ่ม องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพิจารณาแล้วเห็นว่าการให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามโครงการดังกล่าว ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างยั่งยืน อีกทั้งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และเพื่อต้องการทราบผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ดังนั้น ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงได้ดำเนินการ “ติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ)” ที่ดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 เพื่อต้องการทราบผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เกิดความคุ้มค่า และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงหรือไม่ จึงได้ทำการตรวจติดตามและประเมินผล จากผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ)

1.2 วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

1. เพื่อต้องการทราบถึงความรู้ ความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อทราบถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และความคุ้มค่าของโครงการ
3. เพื่อรับทราบถึงปัญหา อุปสรรค ผลการดำเนินโครงการ และได้ข้อมูลที่เป็นจริงสำหรับผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นต่อไป

1.3 ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

1. ทำให้ทราบระดับความก้าวหน้า และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ
2. ทำให้ทราบระดับแนวทางการดำเนินชีวิตและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการ
3. นำผลจากการตรวจติดตามและประเมินผลโครงการเป็นข้อมูลสารสนเทศ และปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการจัดการอบรมครั้งต่อไป ตลอดจนการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นให้ส่วนราชการ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไปได้ทราบ

1.4 ขอบเขตการติดตามและประเมินผล

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา คือ ทำการติดตามและประเมินผลโครงการ ระหว่างเดือน เมษายน – กันยายน พ.ศ. 2565

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความรู้ ความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียง
2. ทราบถึงผลสำเร็จของการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และความคุ้มค่าของโครงการ
3. ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ผลการดำเนินโครงการ และได้ข้อมูลที่เป็นจริงสำหรับผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นต่อไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ประชากร** หมายถึง กลุ่มสิ่งมีชีวิตเดียวกันที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น คำว่าประชากรนี้จะใช้กับสิ่งมีชีวิตชนิดใด ๆ ก็ได้ เช่น ประชากรมนุษย์ เป็นต้น ในที่นี้ หมายถึง ผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
2. **การประเมินโครงการ** หมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อสรุปผลว่าโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเพียงใด
3. **ส่งเสริม** หมายถึง เกื้อหนุน ช่วยเหลือสนับสนุนให้ดีขึ้น เช่น ส่งเสริมการลงทุน ส่งเสริมการศึกษา เป็นต้น

4. ความคุ้มค่า หมายถึง การดำเนินการของส่วนราชการที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมาย แผนการดำเนินงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานและงบประมาณที่ต้องใช้และการดำเนินการนั้น มีการปฏิบัติที่บรรลุเป้าหมาย ภายในระยะเวลาที่กำหนด ใช้งบประมาณต่ำ การดำเนินงานนั้นเปิดเผย และเที่ยงธรรม สะดวกรวดเร็ว มีความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ของประชาชนและบรรลุภารกิจของรัฐ

5. เห็ด หมายถึง ส่วนของเชื้อราที่ออกเป็นดอก แบ่งเป็น ๒ ชนิด ชนิดหนึ่งไม่มีพิษ กินได้ เช่น เห็ดโคน เห็ดฟาง เห็ดขอนขาว เป็นต้น อีกชนิดหนึ่งมีพิษ บางชนิดกินแล้วถึงตาย เช่น เห็ดระโงกหิน เป็นต้น

6. เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติแก่ประชาชน โดยยึดหลัก “ทางสายกลาง” ท่ามกลางมรสุมเศรษฐกิจที่ต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมโครงการ ที่ตอบแบบสอบถามในการติดตาม และประเมินผลโครงการนี้

8. รายได้ หมายถึง รายได้จากการจำหน่ายเห็ดขอนขาว

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้ ได้ศึกษาจากเอกสาร งานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลโครงการ ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีพเสริม

2.1.1 ความหมายของอาชีพเสริม

2.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพเสริม

2.1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ

2.1.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริม

2.2 เห็ด (Mushroom)

2.2.1 ความหมายของเห็ด

2.2.2 คุณค่าทางโภชนาการและสรรพคุณของเห็ด

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.3.1 โครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.3.2 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีพเสริม

2.1.1 ความหมายของอาชีพเสริม

ความหมายของอาชีพเสริมได้มีนักวิชาการให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน อิสราพันธ์ ชูชุกิ, 2548, หน้า 5) กล่าวว่า อาชีพเสริม หมายถึง อาชีพที่ประกอบกันเป็นธุรกิจภายในครอบครัวที่ต้องใช้ความรู้หรือทักษะฝีมือประกอบพอสมควร เช่น อาชีพทำของที่ระลึกด้วยวัสดุท้องถิ่น การปลูกผัก การเลี้ยงปลา เป็นต้น

ทบวงมหาวิทยาลัย (ม.ป.ป. อ้างถึงใน อิสราพันธ์ ชูชุกิ, 2548, หน้า 5) กล่าวว่า อาชีพเสริม หมายถึง อาชีพที่มีลักษณะดังนี้ 1) เป็นเจ้าของกิจการไม่เป็นลูกจ้างหรือรับเงินเดือนจากนายจ้างแต่ได้รับค่าตอบแทนจากลูกค้า 2) เจ้าของกิจการเป็นผู้ลงมือกระทำเองในฐานะผู้ปฏิบัติงาน 3) มีผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานโดยอาจได้เงินเดือนหรือค่าจ้างเป็นรายขึ้นก็ได้จำนวนเกินคนและใช้ทุนดำเนินการไม่เกิน 500,000 บาท

วาริ ถาวรรุ่งกิจ (2548) กล่าวว่า การประกอบอาชีพเสริม คือการประกอบกิจการงานที่ทำนอกเหนือจากอาชีพหลักโดยให้มาซึ่งรายได้ที่นอกเหนือจากเงินรายได้ประจำ

อิสราพันธ์ ชูชุกิ (2548) กล่าวว่า อาชีพเสริม หมายถึง เป็นอาชีพที่ประกอบขึ้นเป็นอาชีพที่ 2 รองจากอาชีพหลักและเป็นแหล่งรายได้เสริมเพิ่มเติมจากงานอาชีพหลัก การประกอบอาชีพเสริมนั้นจะต้องไม่กระทบกับงานอาชีพหลัก อาชีพเสริมนั้นจะประกอบธุรกิจหรือกิจการในรูปแบบใดก็ได้และต้องเป็นอาชีพที่เข้าไปเสริมจากรายได้หลักเท่านั้น

เกียรติศักดิ์ แก้วมหาชัย (2551) กล่าวว่า อาชีพเสริม หมายถึง อาชีพที่ชาวนาเลือกทำเพื่อให้มีรายได้นอกเหนือจากการทำอาชีพหลัก

ณัฐริยา สุขสุวรรณพร (2553) กล่าวว่า อาชีพเสริม หมายถึง เป็นอาชีพที่ประกอบขึ้นเป็นอาชีพที่ 2 รองจากอาชีพหลักและเป็นแหล่งรายได้เสริมเพิ่มเติมจากงานหลัก การประกอบอาชีพเสริมนั้นจะต้องไม่กระทบกับงานอาชีพหลัก อาชีพเสริมนั้นอาจประกอบเป็นธุรกิจหรือกิจการในรูปแบบใดก็ได้และจะต้องเป็นอาชีพที่มีรายได้เสริมจากรายได้หลัก

บุลมาเทน (2555) ให้ความหมายของอาชีพเสริม คืออาชีพหรือช่องทางสำรองอาชีพ ช่องทางทำรายได้เสริมกับอาชีพหลัก อาชีพเสริมมีมากมายหลายอาชีพที่สามารถทำได้มีทั้งง่ายและยากตามแต่ละชนิดของอาชีพเสริม รายได้นั้น ๆ แต่จุดประสงค์จริง ๆ ทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมรายได้ก็คือเงินเพียงตัวเดียวล่ำพองอาชีพหลัก บางอาชีพอาจเลี้ยงตัวเองและครอบครัวไม่พอกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน หลายชีวิตจึงดิ้นรนหาช่องทางสร้างรายได้ใหม่เพิ่มเติมรายได้ประจำที่ได้รับในแต่ละเดือนซึ่งไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือค่าครองชีพในแต่ละเดือน จึงต้องการหาอาชีพเสริมกับอาชีพหลักเพื่อเพิ่มเงินในกระเป๋าในแต่ละเดือนให้มากขึ้นเพียงพอกับค่าใช้จ่ายและอาจมีเงินเหลือเก็บได้ในบางกรณีอาชีพเสริมอาจทำเงินได้มากกว่าอาชีพหลัก ๆ ที่ทำอยู่หลายเท่าตัวจนบางรายทำเป็นอาชีพหลักไปก็มี จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของอาชีพเสริม เป็นอาชีพที่ประกอบกันเป็นธุรกิจในครอบครัว และเป็นอาชีพที่เพิ่มจากอาชีพที่ทำเป็นประจำอยู่แล้ว เพื่อเพิ่มรายได้ให้มากยิ่งขึ้น เป็นอาชีพที่สามารถดำเนินการได้โดยลงทุนน้อยกำลังกายค่อนข้างมากเน้นการพึ่งตนเอง เป็นอาชีพที่เน้นความเป็นอิสระเป็นเจ้าของธุรกิจ เป็นอาชีพที่ประกอบขึ้นเป็นอาชีพที่ 2 รองจากอาชีพหลัก และเป็นการหารายได้เพิ่มให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และเป็นแหล่งรายได้เสริมเพิ่มเติมจากงานหลักอาชีพเสริมเป็นอาชีพที่ช่องทางสำรอง เป็นช่องทางทำรายได้เสริมกับอาชีพหลัก เพื่อเป็นการหารายได้เสริมเพื่อมาจุนเจือรายได้ในครอบครัว

2.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลการประกอบอาชีพเสริม

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกอบอาชีพเสริมสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ (Clegg & Barrow, 1984 อ้างถึงใน ณัฐริยา สุขสุวรรณพร 2553)

1) ด้านคุณลักษณะส่วนตัว

คุณลักษณะส่วนตัวหรือลักษณะส่วนตัวเป็นปัจจัยภายในตัวเองของผู้ประกอบอาชีพที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพ โดยคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระนั้นประกอบด้วย คุณสมบัติที่จำเป็น 12 ประการ คือ 1) มีแรงจูงใจ 2) มีความคิดริเริ่ม 3) รู้จักถอยเพื่อที่จะสู้ 4) มีความสามารถที่จะทำอะไรให้ได้ดี 5) มีความอดทน 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 7) มีความมั่นคงทางอารมณ์ 8) มีความสามารถในการเข้ากับผู้อื่น 9) มีความไวในความเข้าใจและวินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ 10) มีความละเอียด 11) มีความสามารถในการเขียนและพูด 12) มีร่างกายและแรงใจ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2535 อ้างถึงใน ณัฐริยา สุขสุวรรณพร, 2553) กล่าวถึง ในด้านคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ประกอบอาชีพนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานในด้านเทคนิควิธีการของการประกอบอาชีพอิสระแต่ละอาชีพ 2) ความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) ความรู้พื้นฐานในการทำธุรกิจ 4) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับขั้นตอนในการริเริ่มประกอบอาชีพอิสระ 5) ทักษะในการทำงานและติดต่อกับคนทั้งลูกจ้างและลูกค้า 6) ทักษะในการผลิตการขายหรือการบริการ 7) ทักษะในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระ 8) ประสบการณ์ทำงาน ส่วนสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จของการประกอบอาชีพเสริม ดังนี้ 1) กล้าเสี่ยงอาชีพอิสระเป็นการประกอบธุรกิจส่วนตัวจึงต้องมีการลงทุน

ในขณะที่ถ้าเป็นลูกจ้างไม่ต้องลงทุนอะไรซึ่งการลงทุนย่อมมีความเสี่ยงเพราะไม่รู้ว่าผลลัพธ์จะออกมาอย่างไร ดังนั้น ก่อนที่จะตกลงใจประกอบอาชีพใดจึงต้องพิจารณาวิเคราะห์และไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน

2) ความคิดสร้างสรรค์การประกอบอาชีพอิสระมีได้ยึดติดกับรูปแบบใด ๆ เนื่องจากผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นนายของตนเอง ดังนั้น ในการปรับปรุงสินค้าหรือบริการสามารถทำได้อย่างมีอิสระเพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรในการดำเนินธุรกิจ 3) ความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องมีความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจการของตนเองให้อยู่รอดและฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ 4) ความอดทนการดำเนินธุรกิจย่อมมีกำไรและขาดทุน โดยเฉพาะเมื่อเริ่มประกอบการอาจต้องประสบปัญหาและอุปสรรคบ้างซึ่งถือเป็นเรื่องธรรมดา ผู้ประกอบการจึงต้องพร้อมที่จะยอมรับข้อผิดพลาดและนำมาแก้ไขด้วยความอดทนไม่ท้อถอย 5) การมีวินัยในตนเองการประสบความสำเร็จในอาชีพซึ่งเราเป็นเจ้าของกิจการเองจำเป็นต้องมี วินัย มีกฎระเบียบการทำงานสม่ำเสมอเช่นนั้นอาจจะไม่ประสบผลสำเร็จ 6) มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพไม่ว่างานนั้นจะเป็นงานที่มีเกียรติหรือไม่ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องรักในงานที่ทำและให้เกียรติกับงานนั้น ๆ เสมอ 7) มีความรอบรู้การประกอบอาชีพอิสระจะต้องรับรู้ข่าวสารอยู่เสมอเพื่อปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก ประโยชน์ของการรับรู้ข่าวสารจะทำให้สามารถปรับปรุงธุรกิจของตนเองให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาผลที่ได้คือกำไรนั่นเอง 8) มีมนุษยสัมพันธ์ การประกอบอาชีพอิสระจะต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์อันดีเพื่อผลประโยชน์ในธุรกิจของตนเองไม่ว่าจะเป็นลูกค้า บุคคลรอบข้างหรือคู่แข่งก็ตามเพราะการมีมนุษยสัมพันธ์อันดีจะทำให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงานอย่างยิ่ง 9) มีความซื่อสัตย์ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องมีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อลูกค้าการบริการลูกค้าให้เกิดความประทับใจในการขายสินค้าหรือบริการและกลับมาใช้บริการอีกเป็นหัวใจสูงสุดเพื่อผลประโยชน์ต่อธุรกิจและต่อตนเองในที่สุด 10) มีความรู้พื้นฐานในการเริ่มทำธุรกิจ การที่จะทำอะไรสักอย่างหนึ่งเราควรได้รู้จักสิ่งที่ทำอย่างน้อยให้รู้ว่าทำจากอะไร ชื่อวัตถุดิบจากไหน ตลาดอยู่แหล่งใด และหากต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมจะหาได้จากที่ไหน 11) มีการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระเมื่อมีความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระแล้ว อีกทั้งยังต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการประกอบอาชีพนั้น ๆ เช่น หากเป็นช่างเสริมสวยก็ต้องพัฒนาตนเองให้ดูสวยงาม เมื่อลูกค้าเห็นจะได้ดูน่าเชื่อถือหรือหากเลือกที่จะขายอาหารผู้ขายก็ควรแต่งตัวให้ดูสะอาด ไม่สุบบุริขณะทำอาหารเป็นต้น (สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่, 2555)

2) ด้านครอบครัว

ปัจจัยด้านครอบครัวมีความสำคัญกับทุกขั้นตอนของการประกอบอาชีพเสริม สถาบันทางสังคมที่คอยช่วยเหลือและผลักดันการเข้าสู่อาชีพอิสระได้แก่ 4 สถาบัน คือสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันภาครัฐบาล และสถาบันเอกชน โดยสำหรับสถาบันครอบครัว นั้น มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ โดยเป็นภูมิหลังทางครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและค่านิยมของสมาชิกหากครอบครัวประกอบธุรกิจก็จะปลูกฝังให้สมาชิกเป็นผู้สืบทอดกิจการหรือถ้าครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีก็จะเป็นแรงผลักดันให้สมาชิกรู้จักขวนขวายและพยายามหารายได้มาจุนเจือครอบครัว

3) ด้านสถานศึกษา

ปัจจุบันด้านสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการช่วยให้บุคคลมีโอกาสเลือกที่จะประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมช่วยให้บุคคลได้มีโอกาสทราบถึงความต้องการความชอบของตนเองโดยเฉพาะการได้รับการศึกษาในวิชาแนะแนวจะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีรวมทั้งยังทำให้ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง การพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองและการวางแผนอนาคต

2.4 ด้านสภาพแวดล้อม

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนี้มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี เช่น การขยายตัวของตลาด ค่านิยมหรือกระแสนิยมของกลุ่มลูกค้า นโยบายการส่งเสริมของภาครัฐ การนำวิทยาการสมัยใหม่มาช่วยในการบริหารจัดการ เป็นต้น

นอกจากนี้ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2535 อ้างถึงใน ญัฐอริยา สุขสุวรรณพร, 2553) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ พบว่า ผู้ที่มีรูปแบบในการเข้าสู่การประกอบอาชีพอิสระนั้นจะได้รับอิทธิพลจากการประกอบอาชีพของบิดามารดา สามีหรือภรรยา คนใกล้เคียงที่ประสบความสำเร็จและทดลองทำหลายอาชีพ โดยมีเหตุผลและแรงจูงใจ ดังนี้ 1. บิดามารดาหรือสามีภรรยาทำมาก่อน 2. รายได้ดีมองเห็นช่องทางในการยกฐานะตนเองได้ 3. ได้ประสบการณ์ตอนเป็นลูกจ้าง 4. เรียนมาโดยตรง 5. ไม่ชอบการเป็นลูกน้องชอบความเป็นอิสระ 6. มีบุคคลมาชักชวนแนะนำและให้การสนับสนุน

ญัฐอริยา สุขสุวรรณพร (2553) สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพเสริมว่า การประกอบอาชีพเสริมของแต่ละบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับสภาพพื้นฐานครอบครัวหรืออาชีพของบรรพบุรุษ ความต้องการความก้าวหน้าความต้องการด้านผลตอบแทนการมีความรู้หรือทักษะหรือเป็นสิ่งที่ตนเองสนใจ การชอบความเป็นอิสระในการทำงาน และมีคนชักชวนหรือสนับสนุน ดังนั้น จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพเสริมนี้ ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการประกอบอาชีพเสริมนี้ประกอบด้วยประกอบด้วยคุณสมบัติที่จำเป็น 12 ประการ คือ 1) มีแรงจูงใจ 2) มีความคิดริเริ่ม 3) รู้จักถอยเพื่อที่จะสู้ 4) มีความสามารถที่จะทำอะไรให้ได้ดี 5) มีความอดทน 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 7) มีความมั่นคงทางอารมณ์ 8) มีความสามารถในการเข้ากับผู้อื่น 9) มีความไวในความเข้าใจและ วินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ 10) มีความละเอียด 11) มีความสามารถในการเขียนและพูด 12) มีร่างกายและ แรงใจ และผู้ประกอบอาชีพเสริมจำเป็นต้องมีความชอบ ความถนัด มีความรู้ทักษะ และมีประสบการณ์ ทั้งในด้านความรู้พื้นฐานในด้านเทคนิควิธีการของการประกอบอาชีพเสริม

2.1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ

ฮอพพอค (Hoppock, 1935 อ้างถึงใน ญัฐอริยา สุขสุวรรณพร, 2553) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ (Hoppock Composite Theory) ว่าการพัฒนาอาชีพเริ่มจากการที่บุคคลเริ่มตระหนักว่าอาชีพบางชนิดที่จะทำให้เขาได้รับความพึงพอใจ และสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้โดยกล่าวว่า “การเลือกอาชีพจริง ๆ เราทุกคนมีความรู้สึกเกี่ยวกับความต้องการในอาชีพใดอาชีพหนึ่งมานานแล้ว และทัศนคติต่ออาชีพบางชนิดนี้จะส่งผลต่อทิศทางการเลือกอาชีพของเราภายหลัง” สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2551) การพัฒนาอาชีพ หมายถึง การประกอบอาชีพที่มีการพัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าอยู่ตลอดเวลาโดยมีส่วนครองตลาดได้ตามต้องการของผู้ผลิตแสดงถึงความมั่นคงในอาชีพ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2551 ข) การพัฒนาอาชีพ หมายถึงการประกอบอาชีพที่มีการพัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าอยู่ตลอดเวลาโดยมีส่วนครองตลาดได้ตามความต้องการของผู้ผลิตแสดงถึงความมั่นคงในอาชีพซึ่งต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้ผลิต ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพเป็นความจำเป็นและสำคัญมากในการพัฒนาอาชีพหรือพัฒนาธุรกิจโดยการนำเอาความสามารถออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อการประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม

โทลเบิร์ต (Tolbert, 1980, p. 31 อ้างถึงใน ญัฐอริยา สุขสุวรรณพร, 2553) ระบุว่า การพัฒนาทางอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ต่อเนื่องของชีวิตบุคคลซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมทางอาชีพการประมวลความคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางอาชีพการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ การเรียนรู้เกี่ยวกับโอกาส

ทางอาชีพและการได้ทดลองสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ เช่น การทำงานครึ่งเวลา หรือเต็มเวลา และการพักผ่อนจากการทำงาน เป็นต้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 อ้างถึงใน ธิชาติ ยัตติสาร, 2551) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาอาชีพว่า หมายถึงกระบวนการพัฒนาความเชื่อ ค่านิยม ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ตลาดจนความรอบรู้ ที่เกี่ยวกับโลกอาชีพซึ่งการพัฒนาบุคคลในด้านอาชีพจึงเกี่ยวข้องกับการที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพ ตลอดจนการตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิตและการทำงาน

สมิต สัมภูกร (2538 อ้างถึงใน ธิชาติ ยัตติสาร, 2551) กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาอาชีพว่าเป็นกิจกรรมทางการบริหารงานบุคคลเพื่อการดำเนินงานให้พนักงานที่มีความสามารถสูงให้ได้รับการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ด้วยการจัดทำแผนเกี่ยวกับหน้าที่งานและการจัดการเกี่ยวกับหน้าที่การงาน

ทง ทงเต็ม (2538 อ้างถึงใน ธิชาติ ยัตติสาร, 2551) กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาอาชีพว่าเป็นกระบวนการพัฒนาความก้าวหน้าของพนักงานตามสายอาชีพงานเดิมเพื่อให้พนักงานประสบความสำเร็จก้าวหน้าและองค์กรได้รับประโยชน์จากทรัพยากรบุคคลสูงสุด

ธิชาติ ยัตติสาร (2551) ได้กล่าวถึงการพัฒนาอาชีพว่า หมายถึง กระบวนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาอาชีพของบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการและพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จในงานอาชีพ ให้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นแนวทางการบริหารงานบุคคลในการเลื่อนตำแหน่งแต่งตั้งรวมทั้งการที่บุคคลรู้จักตนเองว่ามีความถนัดความสามารถด้านใด สามารถเลือกทำงานในสิ่งที่ตนมีทักษะมีความรู้ความสามารถตรงตามความถนัดความต้องการของตนเองเพื่อความมั่นคงก้าวหน้าในอาชีพและมีผลตอบแทนที่เหมาะสมความพึงพอใจของตน มีความอดทน ซื่อสัตย์ มีคุณธรรมในอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ รับผิดชอบในงานที่ทำทั้งยังรู้จักแสวงหาความรู้และทักษะ มีการพัฒนาฝีมือแรงงานโดยการฝึกฝนอบรมเทคนิคในการทำงานให้ทันโลกเหตุการณ์อย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยให้องค์กรนั้นอยู่ได้โดยมีอ่อนจุดแข็งขององค์กรมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคตจึงจะช่วยให้การทำงานในอาชีพนั้นประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ทำให้การทำงานในองค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม

ซูเปอร์ (Super, 1957, pp. 99-108 อ้างถึงใน ณัฐริยา สุขสุวรรณพร, 2553) ได้ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพว่าการเลือกอาชีพและสรุปรวบรวมตั้งเป็นทฤษฎีการเลือกอาชีพขึ้นโดยใช้ชื่อทฤษฎีว่า “ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ” (Theory of Vocational Development) ซูเปอร์ใช้คำว่า “การพัฒนา” กินความหมายกว้างซึ่งรวมถึงความชอบ การเลือกการพิจารณาตัดสินใจ และการเข้าประกอบอาชีพ และเกี่ยวข้องกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ความรู้รากฐานเบื้องต้นของทฤษฎีมีอยู่ 12 ประการคือ

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) ทฤษฎีของความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นหลักสำคัญทั้งด้านที่เกี่ยวกับการศึกษาและจิตวิทยาทางอาชีพเพราะบุคคลย่อมแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถความสนใจและบุคลิกภาพ ดังนั้น การเลือกอาชีพของบุคคลก็ควรต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ความสามารถหลาย ๆ อย่างในตัวบุคคล (Multipotentiality) บุคคลแต่ละคนมีขีดความสามารถประจำตัวของแต่ละบุคคลที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือพอใจในงานอย่างใดอย่างหนึ่งการที่จะนำเอาคนหนึ่งไปเปรียบกับอีกคนหนึ่งไม่ได้ทุกคนจะมีความสามารถเฉพาะตัวแต่มีคนละอย่าง

3. กระบวนการของความสามารถในอาชีพ (Occupational Ability Patterns) อาชีพแต่ละอาชีพมีกระบวนการของความสามารถเฉพาะของแต่ละอาชีพ เช่น ความสามารถความสนใจและบุคลิกภาพ นั่นคืออาชีพหนึ่ง ๆ ก็ต้องการบุคคลที่มีความสามารถความสนใจและบุคลิกภาพต่างไปจากอีกอาชีพหนึ่ง

4. การเลียนแบบบทบาทของรูปแบบ (Identification and Role of Models) บุคคลส่วนมากจะเลียนแบบบิดามารดาหรือบุคคลอื่นในด้านการประกอบอาชีพ วัยรุ่นจะสนใจโดยการเลียนแบบอาชีพจากผู้ใหญ่นั้นผู้ใหญ่ว่า ก็ควรจะเป็นรูปแบบที่ดีให้แก่เด็ก

5. ความต่อเนื่องของการตัดสินใจเลือกจะต้องจัดให้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง (Continuous Process) ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่บุคคลอาศัยอยู่หรือทำงานอยู่ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ดังนั้น การเลือกและการตัดสินใจก็ต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไป

6. ช่วงของชีวิต (Life Stage) กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องตามช่วงชีวิตของบุคคลซึ่งแบ่งออกเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

6.1 ขั้นของการเจริญเติบโต (Growth Stage) เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นระยะที่เด็กกำลังเจริญเติบโต

6.2 ขั้นของการสำรวจ (Exploration Stage) ระหว่างอายุ 14-25 ปี เป็นช่วงที่บุคคลพยายามทำความเข้าใจตนเอง ทดลองสมบัติบทบาทของผู้ใหญ่ เช่น การหาความรู้ การหาอาชีพ และการหาตำแหน่งในสังคม

6.3 ขั้นของการสร้างหลักฐาน (Establishment Stage) ระหว่างอายุ 25-45 ปี เป็นช่วงที่บุคคลคิดมีครอบครัว มีบทบาทในสังคม มีอาชีพแน่นอน มีงานทำมั่นคงและมีบ้านอยู่อาศัย

6.4 ขั้นของชีวิตมั่นคง (Maintenance Stage) ระหว่างอายุ 45-65 ปี เป็นช่วงที่เห็นความสำคัญของครอบครัว พยายามที่จะมีหน้าตา หาความก้าวหน้าในการทำงาน

6.5 ขั้นของความเสื่อม (Decline Stage) ตั้งแต่อายุ 65 ปี ถึงตายเป็นช่วงที่ทำงานน้อย และมีความรับผิดชอบน้อยและมีบทบาทในสังคมน้อย

7. กระบวนการของอาชีพ (Career Patterns) กระบวนการของอาชีพขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจและโอกาสซึ่งกระบวนการของอาชีพนี้ได้แก่ระดับสูงต่ำของอาชีพ ความถี่ในการเปลี่ยนงาน อาชีพบางอย่างทำให้เปลี่ยนงานบ่อยแต่อาชีพบางอย่างก็ไม่ต้องเปลี่ยนงานบ่อย ๆ

8. การพัฒนาอาชีพควรได้รับการแนะนำแนวทางที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างเหมาะสม โดยการให้ทดลองฝึกงานบ้างตามโอกาสอันควร

9. การพัฒนาอาชีพเป็นผลของการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม (Development of The Result of Interaction) สิ่งแวดล้อม ได้แก่การอบรมเลี้ยงดูจากบ้าน การได้รับการศึกษาจากโรงเรียน และจากสังคมซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยประเมินแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและทดลองวางแผนเกี่ยวกับอาชีพเพื่อให้เกิดความเข้าใจตนเองซึ่งนับว่าเป็นการสร้างความคิดเกี่ยวกับตนเอง เช่น รู้จักความสนใจรู้จักความถนัด และความสามารถของตนเองที่จะเป็นไปได้จริง

10. การเปลี่ยนแปลงในกระบวนการประกอบอาชีพ (The Dynamics of Career Patterns) กระบวนการประกอบอาชีพนี้ขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจของบิดามารดา สติปัญญา ความสามารถและความสนใจของบุคคลซึ่งไม่คงที่เช่นเดียวกับการพัฒนาของบุคคลตามช่วงของการเจริญเติบโต (The Growth Stage) และระยะต้นของช่วงการสำรวจ (The Early Exploration Stage) บุคคลจะมีความเข้าใจเพียงเล็กน้อยต่อกระบวนการพัฒนาอาชีพแต่ความเข้าใจอันเล็กน้อยนี้จะมีประโยชน์สำหรับกระบวนการ

ประกอบอาชีพในช่วงของการเจริญเติบโตระยะสุดท้ายของการสำรวจ (Late Exploratory Stage) การสร้างหลักฐาน (Establishment Stage) และขั้นของชีวิตที่มั่นคง (Maintenance Stage)

11. ความพอใจในงานขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตำแหน่งและบทบาทของบุคคล (Job Satisfaction: Individual Differences, Status and Role) บุคคลจะพึงพอใจในงานถ้างานนั้นไปกับวิถีชีวิตความสามารถและการได้สวมบทบาทตามบุคคลนั้นต้องการระดับของความพอใจขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาความคิดเกี่ยวกับตนเองของบุคคล

12. งานคือวิถีทางของชีวิต (Work is a Way of Life) งานเป็นวิถีทางแห่งชีวิตของบุคคลได้ค้นพบทางออกที่ใช้แสดงความสามารถความสนใจ บุคลิกภาพ ค่านิยมของ บุคคลนั้น ๆ และความสามารถกระทำได้ตามบทบาทที่บุคคลนั้นเลือกสรรแล้ว

นอกจากนั้น ซุปเปอร์ (Super, 1957, หน้า 185-190 อ้างถึงใน ญฐอริยา สุขสุวรรณพร, 2553) ยังได้เสนอหลักเกี่ยวกับการพัฒนาทางอาชีพไว้ดังนี้

1. การพัฒนาทางอาชีพ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มสนใจเลือกอาชีพไปจนถึงประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงเป็นระยะเวลานาน

2. การพัฒนาทางอาชีพเป็นขั้นตอนและมีระเบียบแบบแผน

3. บุคคลจะมองเห็นความจริงเกี่ยวกับการเลือกอาชีพมากขึ้นเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้นนับตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัยผู้ใหญ่

4. ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองเริ่มตั้งแต่อ่อนวัยรุ่นและเข้าใจชัดเจนเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น

5. วิถีและอัตราการเคลื่อนไหวของแต่ละบุคคลจากระดับหนึ่งไปยังอีกระดับหนึ่ง มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของบิดามารดาความต้องการ ค่านิยม ความสนใจ ทักษะ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

6. ความพอใจในงานและชีวิตขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของความสามารถความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพในงานอาชีพ

7. บุคคลจะเลียนแบบจากบิดามารดาโดยทางอ้อมซึ่งมีบทบาทต่อการเลือกอาชีพด้วย

8. การพัฒนาทางอาชีพดำเนินไปตลอดเวลา

9. คุณสมบัติของบุคคลหนึ่งอาจจะเหมาะสมกับอาชีพหนึ่ง

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1974, pp. 37-40 อ้างถึงใน ญฐอริยา สุขสุวรรณพร, 2553) แบ่งช่วงการเลือกอาชีพของบุคคลออกเป็น 3 ระยะคือ

1. ระยะเพ้อฝัน (Fantasy Period) คือระยะที่เด็กมีอายุ 0-10 ปี เป็นช่วงวัยเด็กตอนต้นถึง 10 ปี เป็นระยะที่เด็กคิดฝันเอาเองว่าโตขึ้นจะประกอบอาชีพอะไรโดยความคิดนี้อาจได้รับอิทธิพลมาจากโทรทัศน์ ผู้ปกครองและสื่อต่าง ๆ เช่น เด็กอาจเพ้อฝัน จะเป็นทหาร ตำรวจ แพทย์ พยาบาล วิศวกร โดยที่มิได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงว่าจะเป็นไปได้หรือไม่แต่เป็นสิ่งที่ฝัน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเอง

2. ระยะการเปลี่ยนแปลง (Tentative Period) คือระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 11-17 ปี เป็นระยะเวลาการเลือกอาชีพแต่ก็ยังไม่ตกลงใจแน่นอน เริ่มจากการที่เด็กสังเกตพบว่ากิจกรรมบางชนิดที่เขาสนใจและชอบมากกว่ากิจกรรมอื่น ต่อมาก็เริ่มรู้สึกว่าเขาทำกิจกรรมที่สนใจได้ดีกว่ากิจกรรมชนิดอื่น การเลือกอาชีพในระยะนี้การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกที่ยึดองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเองเช่น ค่านิยมถึงความสามารถความถนัด ค่านิยมของตนเอง ช่วงนี้แบ่งระยะการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 4 ขั้นตอนคือ

2.1 ขั้นความสนใจ (Interest Stage) เป็นช่วงของเด็กวัยระหว่างอายุ 11-12 ปี เด็กจะเลือกอาชีพตามความสนใจซึ่งส่วนมากจะสัมพันธ์กับความปรารถนาในระยะเพ้อฝันอาจตั้งคำถามว่าสนใจอาชีพอะไร หรืออยากทำงานอะไร

2.2 ขั้นคำนึงถึงความสามารถ (Capacity Stage) เป็นช่วงของเด็กอายุระหว่าง 13-14 ปี จะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถโดยการประเมินความสามารถตนเองว่าสามารถทำอะไรได้ดีกว่าผู้อื่น บ้างเพราะเริ่มเรียนรู้ว่าการเลือกที่อาศัยความสนใจอย่างเดียวอาจผิดพลาดได้

2.3 ขั้นคำนึงถึงค่านิยม (Value Stage) เป็นช่วงของเด็กอายุระหว่าง 15-16 ปี ซึ่งจะเริ่มรู้ถึงค่านิยม และสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเขา สิ่งที่เขาต้องการคือเงิน เกียรติยศ โอกาสในการแสดงความคิดสร้างสรรค์ค่านิยมเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของเขา

2.4 ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition Stage) เด็กอายุ 17 ปี จะเริ่มรู้จักพิจารณาจากข้อเท็จจริงมีการนำเอาความสนใจความสามารถและค่านิยมของตนเองมา พิจารณาเลือกอาชีพมีการวางแผนบ้างแต่ยังไม่เป็นการตัดสินใจที่แน่นอน

3. ระยะพิจารณาตามสภาพความเป็นจริง (Realistic Period) เป็นระยะของเด็กที่มีอายุระหว่าง 17-20 ปี ซึ่งเป็นระยะที่เด็กพิจารณาตนเองและอาชีพประกอบกัน เพื่อใช้ในการตัดสินใจ เลือกอาชีพจะเป็นการพิจารณาตามสภาพความเป็นจริงระยะนี้เป็นระยะแสวงหาข้อเท็จจริงจากอาชีพต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพให้เป็นไปอย่างถูกต้องโดยคำนึงถึงโอกาสข้อจำกัดและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ระยะนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อยคือ

3.1 ขั้นสำรวจอาชีพ (Exploration) เป็นขั้นที่บุคคลจะสำรวจว่าอาชีพใดจะเหมาะกับเขาบ้าง เด็กจะมีการประเมินตนเองในพฤติกรรมทางอาชีพของเขาอย่างใกล้ชิดกับความเป็นจริงมากขึ้น

3.2 ขั้นรวมตัวของความคิดที่จะเลือกอาชีพ (Specification Stage) เด็กจะตัดสินใจเลือกอาชีพ ที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้นไม่ใช่เป็นการคิดกว้าง ๆ ลอย ๆ เท่านั้นว่าจะประกอบอาชีพใด เช่น ไม่ใช่บอกเพียงแค่ว่าเรียนวิชาทางการศึกษาแต่จะเน้นชัดไปว่าเป็นสาขาอะไร เช่น สาขาเกษตรกรรม เป็นต้น

3.3 ขั้นตัดสินใจเลือกอาชีพ (Specification Stage) เป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการเลือกอาชีพในขั้นนี้บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจงอาชีพเดียว เช่น วิศวกร หรือ ทันตแพทย์

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1974 อ้างถึงใน จิรนนท์ ไวยศรีแสง, 2552) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาอาชีพตั้งแต่ระยะเพื่อผินจนถึงขั้นสุดท้ายของระยะเลือกอาชีพตามความเป็นจริง กินเวลาประมาณ 10 ถึง 15 ปี ทุกระยะและทุกขั้นตอนของการเลือกอาชีพดังกล่าว (Ginzberg and Associates) ตระหนักดีว่าเป็นไปได้โดยประมาณเท่านั้นทั้งนี้ก็เพราะสังคมทุกสังคมในปัจจุบันมีความสับสนมากขึ้นและมีอาชีพเพิ่มขึ้นอีกเป็นอันมากและนอกจากนั้นบุคคลแต่ละคนยังมีความแตกต่างกันมากทั้งในด้านสภาพแวดล้อม สภาพร่างกายและจิตใจอีกด้วย สรุปรวได้พบว่าขั้นทั้งสามที่เกิดกับบุคคลนั้นเร็วกว่าที่ Ginzberg and Associates ได้กล่าวไว้ในแนวคิด Ginzberg and Associates จึงนับว่ามีประโยชน์ต่อการแนะแนวอาชีพโดยเฉพาะการช่วยแนะแนวได้ตระหนักว่าการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลไม่ได้ทำได้ช่วงระยะเวลาอันสั้นแต่จะต้องเป็นกระบวนการที่ใช้เวลายาวนาน

ทฤษฎีนี้ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากทฤษฎีของซูเปอร์และกินซ์เบิร์ก (Super & Ginzberg) ไทด์แมน และโอฮารา (Tideman & O'Hara, 1963 อ้างถึงใน ณัฐธริยา สุขสุวรรณพร, 19 2553) ได้แบ่งขั้นตอนต่าง ๆ ตามทฤษฎีเช่นเดียวกันเพียงแต่ได้เพิ่มเติมให้ละเอียดให้ชัดเจนและเน้นเรื่องของการตัดสินใจว่าสิ่งสำคัญสำหรับพัฒนาการด้านอาชีพทำให้บางครั้งทฤษฎีนี้มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า A decision Making and Adjustment Theory of Vocational Development

ไทด์แมน และโอฮารา (Tideman & O'Hara, 1963 อ้างถึงใน ณัฐธริยา สุขสุวรรณพร, 2553) มองเรื่องของพัฒนาการอาชีพว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลใช้การทำงานเป็นวิธีการแสดงออกทางบุคลิกภาพและเป็นการปรับตัวทางสังคม การแสดงออกทางบุคลิกภาพนี้หมายถึงการที่บุคคลแต่ละคนได้แสดงออก

ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง (ที่ทำให้เขาแตกต่างออกไปจากผู้อื่น) ส่วนการปรับตัวทางสังคม เป็นการที่บุคคลพยายามปรับตัวเองเข้ากับผู้อื่นเพื่อเขาจะได้เป็นที่ยอมรับในสังคมและได้เข้าถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและอาชีพที่จะเห็นได้ชัดเจนจากการที่บุคคลต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจเขาได้ย้าเรื่องของการตัดสินใจว่าเป็นหัวใจของพัฒนาการทางอาชีพ การตัดสินใจไม่ว่าจะจะเป็นในด้านการเรียน การทำงาน หรือกิจกรรมประจำวันล้วนมีส่วนเสริมสร้างที่จะทำให้เป็นรูปแบบของพัฒนาอาชีพของบุคคลผู้นั้น เขาได้แบ่งขั้นตอนการตัดสินใจออกเป็น 2 ระยะ

1. ระยะคาดการณ์ล่วงหน้า (Period of Anticipation) แบ่งเป็นชั้นย่อย ๆ 4 ชั้น คือ

1.1 ชั้นการสำรวจ (Exploration) เกิดเมื่อบุคคลพิจารณามองเห็นทางเลือกหลายทางจึงเริ่มสำรวจทางเลือกเหล่านั้น

1.2 ชั้นเห็นรูปแบบทางเลือกเด่นชัดขึ้น (Crystallization) บุคคลเริ่มมองเห็นว่าทางเลือกใดที่เป็นไปได้และตัดทางเลือกที่เป็นไปไม่ได้ทิ้งไป

1.3 ชั้นการเลือก (Choice) เลือกอาชีพที่ชอบมากกว่าอาชีพอื่นและจัดอันดับอาชีพที่ต้องการ

1.4 ชั้นเจาะจงตัวเลือก (Specification) เมื่อเลือกอาชีพที่สนใจแล้วก็จะไปหาข้อมูลรายละเอียดของอาชีพนั้น ๆ เช่น ลักษณะงาน การฝึกอบรม การหาแหล่งงาน เป็นต้น

2. ระยะการดำเนินงานตามแผนการปรับตัว (Period of Implementation and Adjustment) มี 3 ชั้นย่อยคือ

2.1 ชั้นอุปมาน (Induction Stage) บุคคลก้าวเข้าสู่งานอาชีพที่ได้วางเป้าหมายเลือกไว้และอาจต้องปรับตัวโดยปฏิบัติตามกลุ่มอาชีพที่เขาปฏิบัติกัน

2.2 ชั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition) เป็นชั้นที่บุคคลพยายามปรับหรือผสมผสานเป้าหมายของกลุ่มเข้ากับเป้าหมายของตนเองอาจเป็นการประนีประนอมหรือคล้อยตามเพื่อกลายเป็นสมาชิกของกลุ่มไปในที่สุด

2.3 ชั้นการอนุรักษ์ (Maintenance) เป็นชั้นที่บุคคลหาความสมดุลมั่นคงในงานเกิดความพึงพอใจว่างานนั้นเหมาะกับเขา

ในกรณีที่บุคคลไม่สามารถผสมผสานเป้าหมายของกลุ่มเข้ากับเป้าหมายส่วนตัว หรือ เขาอาจไม่พอใจกับการเลือกอาชีพของเขา เขาอาจแสวงหาอาชีพใหม่และเริ่มกระบวนการตัดสินใจใหม่อีกครั้งก็ได้ซึ่งการตัดสินใจครั้งที่สองก็อาจนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ให้เป็นประโยชน์ได้เช่นกัน

ไทด์แมน และโอฮารา เชื่อว่ากระบวนการพัฒนาในแต่ละขั้นเป็นสิ่งที่ย้อนกลับใหม่ได้ เช่น บุคคลซึ่งที่อยู่ในชั้นเจาะจงตัวเลือกอาจย้อนกลับไปอยู่ในชั้นการเลือกใหม่ก็ได้เท่าๆ กับที่จะไปอยู่ในชั้นอุปมานได้เช่นกัน ทั้งนี้เพราะเขาเชื่อว่าในเรื่องของการตัดสินใจนั้นคนเราสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอสิ่งที่เคยตัดสินใจไปแล้วอาจนำมาพิจารณาใหม่ถ้ามีตัวแปรใหม่เกิดขึ้น แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้วบุคคลมักจะดำเนินตามขั้นตอนตั้งแต่เริ่ม ตัดสินใจไม่ถูกไปจนกระทั่งถึงตัดสินใจได้และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ในที่สุด

สำหรับ ซูเปอร์ (Super,1957อ้างถึงใน วารี ถาวรรุ่งกิจ, 2548) เสนอทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ (Super's Theory of Vocational Development) โดยการเสนอหลักการว่า

1. พัฒนาการด้านอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องมีการเปลี่ยนแปลงแล้วแต่ความสนใจในอาชีพความสามารถ สภาพการณ์ที่บุคคลดำรงชีวิตและทำงาน ความรู้สึนึกคิดที่มีต่อตนเองซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและประสบการณ์

2. คุณสมบัติของแต่ละคนจะมีความเหมาะสมกับอาชีพหลายอย่างบุคคลที่มีความแตกต่างกันในด้านความถนัด ความสนใจ ความสามารถ และบุคลิกภาพ ย่อมจะเลือกงานที่แตกต่างกัน

3. ลักษณะอาชีพ ความมั่นคงในการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และครอบครัว ความสามารถทางสติปัญญา บุคลิกภาพ และโอกาสที่แต่ละบุคคลได้รับตลอดจนการปรับตัวในอาชีพที่มีไม่เท่ากัน
4. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาการด้านอาชีพ ทำได้โดยส่งเสริมให้พัฒนาความสามารถให้เต็มที่ ให้รู้จักสภาพข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับลักษณะของตนและสิ่งแวดล้อม
5. กระบวนการพัฒนาทางด้านการอาชีพเกี่ยวกับการพิจารณาตนเองของบุคคล
6. การพิจารณาตนเองด้านการเลือกอาชีพได้ก่อตัวและชัดเจนขึ้นในช่วงวัยรุ่น และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาเลือกอาชีพมากขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น
7. องค์ประกอบเกี่ยวกับความจริงทั้งหลาย ทั้งลักษณะของตนเองและลักษณะของสังคม มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมากขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น
8. การเลือกอาชีพและระดับของอาชีพ มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา สภาพเศรษฐกิจ และสังคม ของครอบครัว ความต้องการ ค่านิยม ความสนใจ ทักษะเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ระดับการศึกษา และความต้องการของตลาดแรงงาน
9. ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มพูนความรู้สึกรู้สึกคิดในทางที่ดีต่อตนเอง
10. การประกอบอาชีพของบุคคลเป็นการกำหนดวิถีชีวิตจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพหรือการพัฒนาการทางอาชีพนั้นเป็นกระบวนการตัดสินใจที่สลับซับซ้อน เกิดในช่วงเวลายาวนานตลอดชีวิตของบุคคลและเป็นการตัดสินใจแต่ละครั้งก็มีผลต่อเนื่องไปถึง การตัดสินใจอื่น ๆ ที่ตามมาในบางครั้งการตัดสินใจก็อาจไม่ได้เกิดตามขั้นตอนลงมาทีละเรื่องในชีวิตจริงของเรา บ่อยครั้งจะพบว่ามีหลายสิ่งที่เราจำเป็นต้องเลือกตัดสินใจในเวลาเดียวกัน ซึ่งอาจทำให้ยากสำหรับบุคคลหลายคนที่จะต้องเลือกตัดสินใจในตัวเลือกที่ดีที่สุดสำหรับเขาเพราะการเลือกแต่ละครั้งนั้นผลที่ตามมาจะมีอิทธิพล ต่ออนาคตของบุคคลเสมอ หน้าที่ของผู้ให้บริการแนะแนวจึงควรตระหนักในความสำคัญของการตัดสินใจ โดยเฉพาะเมื่อเกี่ยวกับอาชีพที่เด็กต้องการประกอบในอนาคต และพยายามช่วยบุคคลให้มีอิสรภาพในการตัดสินใจให้มากที่สุดเพื่อผลประโยชน์และความพึงพอใจและเพื่อชีวิตในอนาคตที่สมบูรณ์ของบุคคลผู้นั้นเอง

2.1.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1974 อ้างถึงใน วาริ ถาวรรุ่งกิจ, 2548, หน้า 16) ได้สรุปกระบวนการเลือกอาชีพของบุคคลไว้ดังนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการ (Process) มากกว่าการตัดสินใจเพียงครั้งเดียว ค่านิยม สภาพแวดล้อมที่เป็นจริง คุณลักษณะทางจิตวิทยามีผลต่อกระบวนการนี้
2. กระบวนการเลือกอาชีพจะเป็นไปตามขั้นตอนและจะไม่ย้อนกลับ
3. การเลือกอาชีพเป็นการประนีประนอมระหว่างความต้องการและความเป็นจริงในการเลือก โดยคำนึงถึงความสามารถและเป้าหมายที่ต้องการ

ต่อมา กินซ์เบิร์กได้ปรับปรุงหลักบางประการในทฤษฎีในระดับอายุแรกหรือระดับ อายุ 20 กว่าปี ดังนี้

1. กระบวนการเลือกอาชีพและการพัฒนาการด้านอาชีพ (The Process of Vocational Choice and Development) เกิดขึ้นตลอดชีวิตเปิดกว้าง การวิจัยเกี่ยวกับชีวิตการทำงานของบุคคลทั้ง ชาย หญิง กินซ์เบิร์ก สรุปได้ว่าบุคคลเปลี่ยนงานเพราะงานใหม่ให้ความพึงพอใจได้อิสรภาพเนื่องจากเปลี่ยนความรับผิดชอบ ความกดดัน หรือให้ทางเลือกในการทำงานของบุคคล
2. กระบวนการเลือกอาชีพจะไม่ย้อนกลับ (Irreversible) ในข้อนี้เขาพบว่าในปัจจุบันกระบวนการเตรียมตัวเลือกอาชีพใช้ระยะเวลาเพิ่มขึ้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประมาณ 80% ศึกษาต่อถึงระดับ

ปริญญาตรีหรือฝึกอบรมเพิ่มเติม สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจดังที่เคยเข้าใจแต่เดิม กิ้นซ์เบิร์กกล่าวว่า สิ่งที่คุณหนุ่มสาวเผชิญในช่วงอายุวัยรุ่นคือการวางแผนการเพื่อให้มีโอกาสเลือกได้มากอย่างน้อยที่สุดเพื่อให้แน่ใจว่าเขามีสิทธิในการเข้ามหาวิทยาลัยหรือได้งานที่ดีโดยที่ถ้าบุคคลได้รับการศึกษาสูงโอกาสที่เขาจะเลือกอาชีพจะกว้างขวางขึ้น

3. การมองงานในทัศนคติที่ดี (Optimization) บุคคลมีความพยายามที่จะทำงานเพื่อสนองความพึงพอใจหรือความต้องการของตนโดยให้ตนเองเป็นประโยชน์ในงานที่เขามีโอกาสทำและตระหนักถึงสิ่งที่เขาต้องปฏิบัติในงาน

4. ข้อจำกัดบางอย่าง เช่น รายได้ สถานภาพทางครอบครัว ทัศนคติ ค่านิยมของบิดา มารดา ระดับการศึกษา สถานภาพของผู้หญิง สถาบัน ชุมชน ความไม่กลมกลืนกันระหว่างการศึกษา กับอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นต้องพิจารณา บุคคลที่ไม่มีโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียนก็ย่อมมีโอกาสที่จะประกอบอาชีพที่รายได้มีเกียรติในสังคมได้น้อยแต่ถ้าได้รับการศึกษามากก็จะย่อมจะมีช่องทางในการเลือกประกอบอาชีพหรือไม่

5. โอกาสในโลกของงานที่ต้องพิจารณา หมายถึงความสำคัญของการรับรู้ โอกาสของบุคคลว่าเขามองเห็นโอกาสหรือไม่

6. แนวโน้มในเรื่องค่านิยมมีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบันและมีบทบาทสำคัญในการค้นหาความพึงพอใจของบุคคล วิถีชีวิตของบุคคลมีผลกระทบต่อการตัดสินใจด้านอาชีพโดยเป็นความพยายามที่จะให้ประสบความสำเร็จในการสร้างดุลยภาพระหว่างงานและกิจกรรมอื่น

กิ้นซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1971 อ้างถึงใน ภาณุภา แจ่มดอน, 2551) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพไว้ว่าการที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างทันทีในการเลือกอาชีพแบบนี้ บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพเลยในขณะนั้นซึ่งการเลือกบุคคลประเภทนี้บุคคลจะเลือกโดยที่ไม่ได้มีการคิดและไตร่ตรองมาก่อน ดังนั้น การเลือกอาชีพประเภทนี้จึงมีลักษณะที่เป็นการตอบสนองโดยไตร่ตรองต่อการเลือกอย่างทันทีทันใด

2. การตัดสินใจเลือกอาชีพอันเป็นผลมาจากเงื่อนไขทางจิตวิทยาในการเลือกอาชีพแบบนี้จะขึ้นกับปัจจัยทางจิตวิทยา เช่น แรงกระตุ้น หรือแรงจูงใจ นั่นคือบุคคลจะเลือกอาชีพเมื่อมีปัจจัยเหล่านี้มากระตุ้นหรือแรงจูงใจทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพแต่การตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นอาจจะไม่เกิดขึ้นถ้าหากว่าโอกาสไม่อำนวย

3. การตัดสินใจเลือกอาชีพอันเป็นผลมาจากการแนะแนว การเลือกอาชีพลักษณะนี้เกิดขึ้นจากการแนะแนวทางเกี่ยวกับอาชีพโดยเฉพาะคือผู้ที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา แนะนำอาชีพจะเป็นผู้ที่สามารถให้คำปรึกษาในการเลือกอาชีพได้ว่าอาชีพไหนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

วาริ ถาวรรุ่งกิจ (2548, หน้า 16) ได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีพว่า การเลือกอาชีพของคนเราเป็นกระบวนการและมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา มีการประเมินตนเองและประเมินอาชีพโดยผู้ประกอบอาชีพมีการศึกษาเรียนรู้เป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มสนใจในการเลือกอาชีพจนกระทั่งถึงการประกอบอาชีพอย่างแท้จริง

ภาณุภา แจ่มดอน (2551) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพว่าทำให้ทราบถึงแนวคิดในการที่บุคคลจะเลือกอาชีพใดก็ตามจะต้องมาจากความต้องการของบุคคลนั้น ถ้าวัดว่าความต้องการของบุคคลจะมีอิทธิพลในการเลือกประกอบอาชีพ ทั้งนี้ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่จะทำเพียงพอสำหรับตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเข้าสู่อาชีพรวมถึงถ้าหากบุคคลนั้นประกอบอาชีพความต้องการของตนเองแล้วการทำงานจะดำเนินไปด้วยความพึงพอใจในงานที่ทำนอกจากนี้การเข้าสู่อาชีพนี้ก็ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนี้ด้วยเพื่อประกอบการตัดสินใจเข้าสู่การประกอบอาชีพต่อไป

ทั้งนี้ Hoppock (n.d. อ้างถึงใน วาริ ถาวรรุ่งกิจ, 2548) ได้ให้ความเห็นว่าบุคคลจะเลือกอาชีพที่สนองความต้องการของตนเองมากที่สุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเน้นความสำคัญของการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงในเรื่องความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ลักษณะนิสัย จุดเด่น จุดด้อย เพื่อไปเปรียบเทียบกับข้อมูลทางอาชีพจะช่วยเลือกอาชีพได้ถูกต้อง และประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ โดยได้นำเอาทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพมาประกอบกันเรียกว่า Composite Theory โดยมีหลัก 10 ประการ ดังนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล
2. การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพใดเป็นเพราะเชื่อว่าอาชีพนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด
3. ความต้องการจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. การพัฒนาอาชีพเริ่มเมื่อเขาทราบว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถช่วยให้เขาไปสู่ความต้องการของเขาได้
5. ความก้าวหน้าในการพัฒนาอาชีพและการปรับปรุงการเลือกอาชีพจะดีขึ้นเมื่อเขาสามารถคาดหวังถึงโอกาสที่อาชีพนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับการรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผล
6. ข้อมูลส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกอาชีพโดยช่วยให้เข้าใจว่าต้องการอะไร และจะต้องปรับปรุงอะไรบ้าง
7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้เขาค้นพบงานอาชีพที่ตรงกับความต้องการ
8. ระดับความพึงพอใจในงานขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างสิ่งที่ยานนั้นให้กับเขาและความต้องการของเขา
9. ความพึงพอใจเป็นผลจากการที่งานสามารถตอบสนองความต้องการได้ในปัจจุบัน
10. การเลือกอาชีพสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอเมื่อเขาเชื่อว่างานที่เปลี่ยนใหม่นั้นจะสนองความต้องการได้ดีกว่างานเดิมจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพทำให้ทราบแนวคิดในการที่บุคคลเลือกอาชีพใดก็ตามจะต้องมาจากความต้องการของบุคคลนั้น ถือได้ว่าความต้องการของบุคคลจะมีอิทธิพลในการเลือกประกอบอาชีพ ทั้งนี้ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่จะทำเพียงพอสำหรับการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเข้าสู่อาชีพรวมถึงถ้าหากบุคคลนั้นประกอบอาชีพความต้องการของตนเองแล้วการทำงานจะดำเนินไปด้วยความพึงพอใจในการทำงาน

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริม

อิสราภรณ์ ชูชุกิ (2548) กล่าวว่า บุคคลที่เข้าไปสู่การประกอบอาชีพมีสาเหตุต่างกั นนอกเหนือจากการดำรงชีพแล้วยังมีสาเหตุอื่น ๆ ที่น่าสนใจคือบุคคลเข้าสู่อาชีพนั้นเป็นไปตามคุณลักษณะของบุคคลและทักษะของบุคคลนั้น ๆ ที่มีมาพร้อมทั้งทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจ และครอบครัวที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ ทั้งนี้ ต้องมีความพอใจในงานที่ทำเป็นสภาพทางอารมณ์ที่เป็นสุขสนุกเพลิดเพลินซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานหรือปฏิบัติงานและได้รับความสำเร็จ

ปราโมทย์ พรหมจันทร์ (2546) กล่าวว่า กระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริมว่า หมายถึง ขั้นตอนและวิธีการที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพเสริมรูปแบบ ได้แก่ การใช้ความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคล เครือญาติ เพื่อนร่วมงาน รวมถึงการเป็นสมาชิกหรือเป็นเครือข่ายของกลุ่มอาชีพ การเลียนแบบ เพื่อเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพเสริม ขั้นตอนและวิธีการ ได้แก่ การได้รับข้อมูลจากสื่อหรือบุคคลต่าง ๆ การฝึกอบรมด้านอาชีพ การทดลองประกอบอาชีพ การประเมินรายได้ หรือค่าตอบแทนเพื่อหารายได้เพิ่มเติมจากอาชีพประจำ

ปราโมทย์ พรหมจันทร์ (2546) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริมว่าแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริมมีอยู่ 2 ปัจจัย คือ 1. ศึกษารูปแบบในการเข้าสู่อาชีพเสริม 2. ขั้นตอนและวิธีการในการเข้าสู่อาชีพเสริม คือ

1. ศึกษารูปแบบในการเข้าสู่อาชีพเสริม

- 1.1 การใช้ความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคล เครือญาติ และเพื่อนร่วมงาน
- 1.2 การเป็นสมาชิกหรือเครือข่ายในกลุ่มอาชีพ
- 1.3 การเลียนแบบ

2. ขั้นตอนและวิธีการในการเข้าสู่อาชีพเสริม

- 2.1 การได้รับข้อมูลข่าวสารจากบุคคลอื่น ๆ
- 2.2 การฝึกอบรมด้านอาชีพ
- 2.3 การทดลองประกอบอาชีพเสริมด้วยตนเอง
- 2.4 ผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองประกอบอาชีพเสริมและการแก้ไขปัญหา
- 2.5 การประเมินรายได้

นิรมล เย็นสุข (2539) กล่าวว่า กระบวนการเข้าสู่อาชีพว่าเป็นกลไกที่ต่อเนื่องที่ช่วยให้บุคคลตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพซึ่งประกอบไปด้วยการเลือกรับข่าวสารข้อมูล การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ และทดลองประกอบอาชีพเพื่อหารายได้สำหรับการพึ่งพาตนเอง

ศุภมาศ เพชรพรหม (2550) กล่าวว่า กระบวนการเข้าสู่อาชีพนั้นหมายถึง กระบวนการตัดสินใจประกอบไปด้วยเงื่อนไขของการมีภาพลักษณ์ที่ดีของอาชีพ การได้รับรู้ถึงค่าตอบแทน และการได้รับคำแนะนำหรือคำชักชวน คำสนับสนุนจากบุคคล รวมไปถึงการเข้าสู่อาชีพเสริมนั้นต้องมีความพร้อมทั้งการเตรียมตัว การฝึกฝน รวมไปถึงการปฏิบัติและการได้รับการถ่ายทอดจากผู้มีประสบการณ์ หรือรุ่นพี่ในการทำงานเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและปรับตัวเข้ากับอาชีพสภาพการทำงานได้เป็นอย่างดี

ภาณุภา แจ่มดอน (2551) กล่าวว่า กระบวนการเข้าสู่อาชีพ แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ 1) เกิดจากฐานะที่ยากจนและเป็นผู้มีการศึกษาน้อย 2) ได้รับคำแนะนำของญาติพี่น้อง เพื่อน และคนรู้จัก 3) สมาชิกในครอบครัวประกอบอาชีพเสริมนั้นอยู่ก่อน 4) เป็นอาชีพที่อิสระไม่มีผู้บังคับบัญชา

ศุภากร แก้วแพร่ (2545) กล่าวถึงกระบวนการเข้าสู่อาชีพว่า เกิดจากมูลเหตุหรือปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนให้เข้าสู่อาชีพ ก่อนการประกอบอาชีพต้องมีการผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางอาชีพโดยเริ่มจากกระบวนการเรียนรู้ เทคนิคที่ถ่ายทอดต่อกันมา

สมพล มาสุปรีดี (2548) กระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนอย่างกว้าง ได้แก่

1. เงื่อนไขที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพ การมีเงื่อนไขอะไรที่เป็นช่องทางให้เข้ามาสู่อาชีพ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ

2. เงื่อนไขในการปรับตัวเข้าสู่อาชีพหลังจากที่ตัดสินใจเข้าสู่อาชีพแล้วมีการปรับตัว มีการเรียนรู้ และแก้ปัญหาในการทำอาชีพอย่างไร

3. เงื่อนไขที่ทำให้มีการดำรงอาชีพต่อไป กล่าวคือเมื่อบุคคลเข้าสู่การทำอาชีพเต็มตัวแล้ว มีเงื่อนไขอะไรทำให้ตัวตกลงแต่ละคนยังคงทำอาชีพตัวตกลงต่อไป จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดกระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริม ผู้วิจัยสามารถสรุปกระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีทัศนคติที่ดีส่วนบุคคล การได้รับแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเป็นแรงเสริมทางบวก ซึ่งอาจมาจากครอบครัว เครือญาติ เพื่อนบ้าน คนรู้จัก จากมีผลมาจากสภาพเศรษฐกิจ และสังคม ทำให้รายรับไม่เพียงพอกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นทำให้เข้าสู่กระบวนการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้

2. การเริ่มต้นเข้าสู่การประกอบอาชีพอาชีพเสริม ได้รับการชักชวนให้เข้ากลุ่มสมาชิกหรือการเป็นสมาชิกเครือข่ายหรืออาจเป็นการเลียนแบบการประกอบอาชีพเสริม

3. การเรียนรู้ การศึกษาอาชีพเสริม การปรับตัวในการประกอบอาชีพเสริม

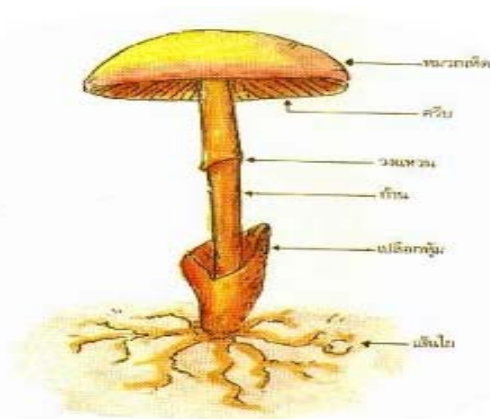
4. การพัฒนาการประกอบอาชีพเสริม โดยใช้วิธีการอบรมการจัดกลุ่มสมาชิกการแลกเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อให้มีทักษะในการประกอบอาชีพมากขึ้นเข้าสู่อาชีพเสริมมาจากฐานะทางเศรษฐกิจ การเป็นหนี้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย จึงต้องเข้าสู่การประกอบอาชีพเสริมเช่นกัน

2.2 เห็ด (Mushroom)

2.2.1 ความหมายของเห็ด

เป็นราที่มีวิวัฒนาการสูงกว่าราชนิดอื่น ๆ มีเซลล์แบบยูคาริโอต (Eukaryotic cell) จัดอยู่ในอาณาจักรฟังไจ(Kingdom Fungi) ส่วนใหญ่จัดอยู่ในไฟลัมเบสิดิโอไมโคตา (Basidiomycota) และไฟลัมแอสโคไมโคตา (Ascomycota) เห็ดไม่สามารถสังเคราะห์ด้วยแสงเองได้ เนื่องจากไม่มีคลอโรฟิลล์มีการเจริญเติบโตเป็นเส้นใยที่แตกแขนงเรียกว่าไฮฟา (Hypha) ซึ่งกลุ่มของเส้นใยเหล่านี้เรียกว่าไมซีเลียม (Mycelium) เห็ดที่พบเห็นทั่วไป ส่วนใหญ่อยู่ในไฟลัมเบสิดิโอไมโคตา สืบพันธุ์แบบอาศัยเพศโดยสปอร์ที่เรียกว่า เบสิดิโอสปอร์(Basidiospore) โดยสปอร์ของเห็ดจะเกิดและติดอยู่บนก้านรูปกระบอกที่เรียกว่าเบซิเดียม (Basidium) ซึ่งเรียงกันอยู่บนครีบ (Gills) หรือในรู (Pores) ส่วนเห็ดที่อยู่ในไฟลัมแอสโคไมโคตาจะสร้างสปอร์ที่เรียกว่าแอสโคสปอร์ (Ascospore) ในถุงที่เรียกว่าแอสคัส (Ascus) ที่อยู่ภายในแอสโคคาบ (Ascocarp) (ยุวศรี ต่ายคำ, 2555) เห็ดเป็นพืชจำพวกเห็ดรา (Fungi) มีการเจริญเติบโตแบบเป็นเส้นใยจากนั้นเส้นใยรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนตุ่มดอกเห็ดแล้วเจริญเติบโตมีขนาดใหญ่ขึ้น เมื่อเห็ดโตเต็มที่ตามลักษณะสัณฐานวิทยาเห็ดประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่คือ ส่วนหมวกและลำต้น (Fruiting body) และส่วนของรากหรือเส้นใย (Mycelia) โดยส่วนของ Fruiting body ประกอบด้วย หมวกเห็ด ครีบ วงแหวน ก้าน และเปลือกหุ้ม เป็นต้น ส่วนของ Mycelia เป็นส่วนของรากที่โคนลำต้นหรืออยู่ในก้อนเชื้อเห็ดซึ่งมักเป็นส่วนที่ไม่นำไปบริโภค (อดุลย์ รัตนมันเกษม,2543)

ลักษณะสัณฐานวิทยาของเห็ดแสดงดังภาพ

ลักษณะสัณฐานวิทยาของเห็ด

ที่มา: สมชาย แสงทอง (ม.ป.ป.)

2.2.2 คุณค่าทางโภชนาการและสรรพคุณของเห็ด

คุณค่าทางโภชนาการของเห็ดต่าง ๆ เห็ดแต่ละชนิดจะมีคุณค่าทางโภชนาการแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับชนิดของเห็ดซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกับผัก มีวิตามิน เกลือแร่ โดยโปรตีนในเห็ดจะมีคุณภาพดีกว่าในผักทั่วไปอาหารที่ปรุงจากเห็ดหลาย ๆ ชนิดเป็นอาหารที่หลายคนคุ้นเคยและชื่นชอบ เนื่องจากเห็ดมีรสชาติดี บางชนิดมีสรรพคุณทางยาแต่บางชนิดเป็นพิษ ดังนั้นจึงควรทำความรู้จักกับเห็ดในแง่มุมต่าง ๆ กันเพื่อประโยชน์ทางด้านโภชนาการและการป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับสุขภาพ

เห็ดให้คุณค่าทางโภชนาการและมีสรรพคุณทางยาซึ่งมีคุณสมบัติที่ช่วยเสริมภูมิคุ้มกันในร่างกาย และช่วยลดอัตราความเสี่ยงจากโรคร้ายต่าง ๆ เช่น โรคมะเร็ง เบาหวาน อัลไซเมอร์ หลอดเลือดหัวใจอุดตัน และความดันโลหิตสูง เป็นต้น เห็ดจัดเป็นอาหารประเภทผักที่ปราศจากไขมัน มีปริมาณน้ำตาลและเกลือค่อนข้างต่ำ และยังเป็นแหล่งโปรตีนที่ดีเมื่อเทียบกับผักอีกหลายชนิด อีกทั้งยังมีรสชาติและกลิ่นที่ชวนรับประทานซึ่งรสชาติที่โดดเด่นนี้มาจากการที่เห็ดมีกรดอะมิโนกลูตามิกเป็นองค์ประกอบโดยกรดอะมิโนนี้จะทำหน้าที่ช่วยกระตุ้นประสาทการรับรู้รสชาติของลิ้นให้ไวกว่าปกติและทำให้มีรสชาติคล้ายกับเนื้อสัตว์นอกจากนี้เห็ดยังอุดมไปด้วยวิตามินโดยเฉพาะวิตามินบีรวมและไนอาซินซึ่งจะช่วยควบคุมการทำงานของระบบย่อยอาหารในส่วนของเกลือแร่เห็ดจัดเป็นแหล่งเกลือแร่ที่สำคัญ โดยมีเกลือแร่ต่าง ๆ เช่น ซีลีเนียม ทำหน้าที่ช่วยต้านอนุมูลอิสระ ลดความเสี่ยง ต่อการเกิดโรคมะเร็ง โรคหลอดเลือดหัวใจอุดตัน โปแตสเซียม ทำหน้าที่ควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจ สมดุลของน้ำในร่างกาย การทำงานของกล้ามเนื้อและระบบประสาทต่าง ๆ ลดการเกิดโรคความดันโลหิตสูง อัมพฤกษ์ และอัมพาต ส่วนทองแดงทำหน้าที่ช่วยเสริมสร้างการทำงานของธาตุเหล็กที่สำคัญ เห็ดมีองค์ประกอบของพอลิแซ็กคาไรด์ (Polysaccharide) จะทำงานร่วมกับ แมคโครฟาจ (macrophage) ซึ่งเป็นเซลล์คุ้มกันขนาดใหญ่ที่ออกจากหลอดเลือดเข้าสู่เนื้อเยื่อและจะไปจับกับพอลิแซ็กคาไรด์ที่บริเวณกระเพาะอาหาร และนำไปส่งยังเซลล์คุ้มกันตัวอื่น ๆ โดยจะช่วยกระตุ้นวงจรการทำงานของระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสริมและช่วยเพิ่มปริมาณและประสิทธิภาพของเซลล์คุ้มกันธรรมชาติให้ทำหน้าที่ทำลายเซลล์แปลกปลอมที่เข้ามาในร่างกายรวมถึงพวกไวรัส และแบคทีเรียอื่น ๆ ด้วย (เนตรนภัส ธนนิเวศน์กุล, 2549)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.3.1 โครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (อบจ.) คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีจังหวัดละ 1 แห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณะประโยชน์ในเขตจังหวัดตลอดทั้งช่วยเหลือพัฒนาบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด มีการจัดโครงสร้างในการบริหารงาน ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ (สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งในท้องถิ่นเรียกว่า “สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด” มาจากทุกอำเภอและกิ่งอำเภอในจังหวัดมารวมกัน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 มาตรา 9 เพื่อทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี การออกกฎหมายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เช่น การจัดเก็บภาษีน้ำมันและยาสูบ ตรวจสอบควบคุมการบริหารของฝ่ายบริหาร เช่น การใช้เงินโครงการต่าง ๆ การให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น จำนวนสมาชิกสภาขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง ดังนี้

1. ในจังหวัดที่มีราษฎรไม่เกิน ห้าแสนคน มีสมาชิกได้ 24 คน
2. จังหวัดที่มีราษฎรเกินห้าแสนคน ไม่เกินหนึ่งล้านคน มีสมาชิกได้ 30 คน
3. จังหวัดที่มีราษฎรเกินหนึ่งล้านแต่ไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนคน มีสมาชิกได้ 36 คน
4. จังหวัดที่มีราษฎรเกินหนึ่งล้านห้าแสนคนแต่ไม่เกินสองล้านคน มีสมาชิกได้ 42 คน
5. จังหวัดที่มีราษฎรเกินสองล้านคนขึ้นไป มีสมาชิกได้ 48 คน สมาชิกที่ได้รับเลือกเข้ามาจะอยู่ในวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 10

2. ฝ่ายบริหาร ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 35/3 นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายได้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สี่สิบแปดคน ให้แต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ไม่เกินสี่คน
2. ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สามสิบหกคน หรือสี่สิบสองคน ให้แต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ไม่เกินสามคน
3. ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ยี่สิบสี่คน ให้แต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ไม่เกินสองคน

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมิใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้จำนวนรวมกันไม่เกินห้าคน

2.3.2 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 มีโครงสร้างการบริหารประกอบด้วยฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 42 คน ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 10 และฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนทั้งจังหวัด มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมิใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย จำนวน 3 คน ตามเกณฑ์กฎหมายกำหนด และแต่งตั้งที่ปรึกษาและเลขานุการรวมกันได้ไม่เกิน 5 คน โดยมีข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามนโยบายและอำนาจหน้าที่อื่นตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ดูแลเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นทั้งหมด เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ แบ่งการปกครองออกเป็น 26 อำเภอ 198 ตำบล 2,139 หมู่บ้าน 389 ชุมชน ประชากรเดือนตุลาคม พ.ศ.2563 ประมาณ 1,802,872 คน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 6 แห่ง เทศบาลตำบล 77 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 140 แห่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด 42 คน โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2552 และพระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2541 และหนังสือสำนักงาน ก.จ ที่ มท 08009.2/ว 124 ลงวันที่ 29 กันยายน 2563 เรื่องประกาศ ก.จ. เรื่องมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ วิธีการบริหารและการปฏิบัติงาน ของข้าราชการการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2563 ปัจจุบันมีการจัดตั้งส่วนราชการภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ออกเป็น 11 ส่วนราชการ 1 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ กองคลัง สำนักช่าง สำนักการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม กองการเจ้าหน้าที่ กองกิจการขนส่ง กองพัสดุและทรัพย์สิน กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยตรวจสอบภายใน โรงเรียนถ้ำไอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำนวน 20 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเมืองพล โรงเรียนบ้านคูขาด (สถิตย์อุปถัมภ์) อำเภอพล โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว อำเภอหนองสองห้อง โรงเรียนแท่นศิลาทิพย์ศึกษา อำเภอชนบท โรงเรียนศรีเสมาวิทยาเสริม อำเภอฝาง โรงเรียนพิศาลปัญญวิทยา อำเภอเมืองขอนแก่น โรงเรียนช้างสูงพิทยาคม อำเภอช้างสูง โรงเรียนพระธาตุขามแก่นพิทยาลัย อำเภอน้ำพอง โรงเรียนหนองโนประชาสรรค์ อำเภอกระนวน โรงเรียนพุดพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ โรงเรียนโคกสูงประชาสรรค์ อำเภอน้ำพอง โรงเรียนโนนหันวิทยายน อำเภอชุมแพ โรงเรียนสีชมพูศึกษา อำเภอสีชมพู โรงเรียนหนองเขียด อำเภอชุมแพ โรงเรียนโนนโพธิ์ศรีวิทยาคม อำเภอช้างสูง โรงเรียนพระยืนวิทยาคาร อำเภอพระยืน โรงเรียนชัยสมบุญพิทยาลัย อำเภอโคกโพธิ์ไชย โรงเรียนเปรมติณสูลานนท์ อำเภอน้ำพอง โรงเรียนนาจ้ววิทยาสรรค์ อำเภอเขาสวนกวาง และโรงเรียนบ้านบะแค อำเภอแวงใหญ่

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2552 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีดังนี้

มาตรา45 องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- 1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- 2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- 3) สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- 5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- 6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล
- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) ทวี บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการท้องถิ่นที่อยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

10) จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีดังนี้

มาตรา 17 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่น

3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

5) การคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6) การจัดการศึกษา

7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการพัฒนาท้องถิ่น

9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

11) การกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลรวม

12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

13) การจัดการและดูแลสถานียขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

15) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือจากสหการ

16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

18) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ

21) การขนส่งมวลชน และการวิศวกรรมจราจร

22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

23) จัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

24) จัดทำกิจกรรมใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและ

กิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขนาดใหญ่ที่ต้องดูแลและพัฒนาท้องถิ่นทั้งจังหวัดในทุก ๆ ด้าน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ที่บัญญัติหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน อันจะทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีการติดตามและประเมินผล

ในการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้กำหนดหัวข้อและวิธีการติดตามและประเมินผลโครงการ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การนำเสนอ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร (Population)** คือ ประชาชนทั่วไป ประชาคมหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน นักการเมืองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่/พนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเข้าไปดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอซำสูง อำเภออุบลรัตน์ และอำเภอสีชมพู

2. **กลุ่มตัวอย่าง (Sampling)** คือ กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอซำสูง อำเภออุบลรัตน์ และอำเภอสีชมพู

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย/ปี ปัจจุบันยังดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ อำเภอ

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการบริหารจัดการโครงการ มี 7 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ มี 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เจ้าหน้าที่ในการแจกแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างปลายปิดและปลายเปิด ให้กับประชาชนทั่วไป ประชาคมหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน / กำนัน นักการเมืองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ / พนักงานของรัฐ จำนวน 302 ราย โดยได้แจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนหลังเสร็จสิ้นโครงการในส่วนของการแจกปลายเปิดจัดเก็บข้อมูลข้อคิดเห็นต่างๆ ของผู้เข้าร่วมโครงการโดยละเอียด

3.4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลโครงการตั้งแต่เดือน เมษายน – กันยายน พ.ศ. 2565

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970,หน้า 607-610) เป็นตารางการสุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปที่มีประชากรขนาดเล็ก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้สถิติแบบแจกแจงความถี่และร้อยละ ในส่วนคำถามปลายเปิดและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงลึกในส่วนของคำถามปลายเปิด การแปลความหมายของข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) การวัดเป็นช่วงสเกลของลิเคิร์ต (Likert five rating scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับน้อยที่สุด

จากหลักการดังกล่าว สามารถแบ่งความหมายของระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ทิพยา กิจวิจารณ์ การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ (การวิจัยเชิงปริมาณ) 2551 (หน้า 123-124) อ้างอิงมาจาก (วาณี แสน มหาชัย) ดังนี้

<u>ระดับคะแนน</u>	<u>แปลผล</u>
4.21 – 5.00 ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด
3.41 – 4.20 ระดับความพึงพอใจ	มาก
2.61 – 3.40 ระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
1.81 – 2.60 ระดับความพึงพอใจ	น้อย
1.00 – 1.80 ระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

3.6 การนำเสนอ

จัดทำรายงานผลติดตามและประเมินผลในรูปแบบความถี่ ร้อยละ เจริญพรณนาในบทที่ 4 ในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ และแสดงรายละเอียดในประเด็นคำตอบต่าง ๆ ที่ได้จากแบบสอบถามค่าสถิติที่ใช้เป็นค่าเฉลี่ย ร้อยละและสรุปผลการติดตามในภาพรวมจะแสดงในบทที่ 5 และรวบรวมเป็นรูปเล่มรายงานผู้บริหารและลงใน www.kkpao.go.th ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้สนใจทราบต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสำรวจความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการติดตามและประเมินโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ได้รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามและแนวทางการสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทั้งหมด 302 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 1 ข้อมูลเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี ปัจจุบันยังดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ อื่นๆ

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการบริหารจัดการโครงการ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D)

3. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D)

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) จากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ชาย	87	28.81
หญิง	215	71.19
รวม	302	100.00
2. อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ไม่เกิน 20 ปี	0	0.00
21-30 ปี	5	1.66
31-40 ปี	15	4.97
41-50 ปี	88	29.14
51-60 ปี	120	39.74
61 ปีขึ้นไป	74	24.50
รวม	302	100.00
3. สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ประชาชนทั่วไป	262	86.75
ประชาคมหมู่บ้าน	24	7.95
ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน	5	1.66
นักการเมืองท้องถิ่น	5	1.66
เจ้าหน้าที่/พนักงานของรัฐ	5	1.66
อื่น ๆ ระบุ.....	1	0.33
รวม	302	100.00
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ประถมศึกษา	205	67.88
มัธยมต้นหรือเทียบเท่า	56	18.54

มัธยมปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า	23	7.62
ปวส./อนุปริญญา	10	3.31
ปริญญาตรี	6	1.99
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.33
อื่น ๆ ระบุ.....	1	0.33
รวม	302	100.00
5. อาชีพหลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เกษตรกรรม	269	89.07
รับจ้างทั่วไป	20	6.62
นักเรียนนักศึกษา	1	0.33
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/เอกชน	6	1.99
องค์กรมหาชน/รัฐวิสาหกิจ	0	0.00
รับราชการ	3	0.99
อื่น ๆ ระบุ.....	3	0.99
รวม	302	100.00
6. รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย/ปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ไม่เกิน 23,000 บาท	86	28.48
23,001-46,000 บาท	115	38.08
46,001-69,000 บาท	56	18.54
69,001-92,000 บาท	35	11.59
92,001 บาทขึ้นไป	10	3.31
รวม	302	100.00

7. ปัจจุบันยังดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ไม่ได้ดำเนินการ	76	25.17
ยังดำเนินการ(คนเดียว)	15	4.97
ยังดำเนินการ(รวมกลุ่ม)	211	69.87
รวม	302	100.00
8. อำเภอ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
อำเภอ เมืองขอนแก่น	62	20.53
อำเภอ ชำสูง	59	19.54
อำเภอ อุดรรัตน์	59	19.54
อำเภอ สีชมพู	122	40.40
รวม	302	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

เพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 215 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.19 และเพศชาย จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.81

อายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.74 รองลงมา ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.14 อายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.50 อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.97 และอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป มากที่สุด จำนวน 262 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.75 รองลงมา ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านจำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.95 ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 เจ้าหน้าที่/พนักงานของรัฐ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.66 และอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 205 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.88 รองลงมา ได้แก่ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.54 มัธยมศึกษา/ปวช.หรือเทียบเท่า จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.62 ปวส./อนุปริญญา จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.31 ปริญญาตรี จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.99 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33 และอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33

อาชีพหลัก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด จำนวน 269 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.07 รองลงมา ได้แก่ รับจ้างทั่วไป จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.62 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/เอกชน จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.99 รับราชการ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99 อื่น ๆ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99 องค์กรมหาชน/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 0 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.00

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย/ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อปี 23,001-46,000 บาท มากที่สุด จำนวน 115 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.08 รองลงมา ได้แก่ ไม่เกิน 23,000 บาท จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.48 46,001-69,000 บาท จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.54 69,001-92,000 บาท จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.59 และ 92,001 บาทขึ้นไป จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.31

ปัจจุบันยังดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังดำเนินการ (รวมกลุ่ม) มากที่สุด จำนวน 211 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.87 รองลงมา ได้แก่ ไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.17 และยังดำเนินการ (คนเดียว) จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.97

อำเภอ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อำเภอสีชมพู มากที่สุด จำนวน 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.40 รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมืองขอนแก่น จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.53 อำเภอซำสูง จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.54 อำเภออุบลรัตน์ 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.54

2.ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในด้านการบริหารโครงการ (ระดับการมีส่วนร่วม)

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการบริหารจัดการโครงการ

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ (จำนวนคน)							
	มากที่สุด	มาก	พอใช้	น้อย	น้อยที่สุด	SD	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรมและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน	99 (32.78)	158 (52.32)	45 (14.90)	- (0.00)	- (0.00)	0.667	4.18	มาก
2. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการ/กิจกรรม	90 (29.80)	170 (56.29)	42 (13.91)	- (0.00)	- (0.00)	0.642	4.16	มาก
3. มีการรายงานและนำผลจากการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรม นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	78 (25.83)	169 (55.96)	54 (17.88)	1 (0.331)	- (0.00)	0.667	4.07	มาก
4. มีความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	87 (28.81)	172 (56.95)	43 (14.24)	- (0.00)	- (0.00)	0.640	4.15	มาก
5. มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	115 (38.08)	138 (45.70)	48 (15.89)	1 (0.331)	- (0.00)	0.712	4.22	มากที่สุด
6. โครงการนี้คุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ	111 (36.75)	142 (47.02)	49 (16.23)	- (0.00)	- (0.00)	0.698	4.21	มากที่สุด
7. โครงการนี้ตรงกับความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว	113 (37.42)	144 (47.68)	45 (14.90)	- (0.00)	- (0.00)	0.687	4.23	มากที่สุด
รวม						0.68	4.17	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความพึงพอใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการบริหารโครงการ (ระดับการมีส่วนร่วม) โครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$, S.D.=0.68) หรือคิดเป็นร้อยละ 83.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โครงการนี้ตรงกับความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.23$, S.D.=0.69) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 2 มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.22$, S.D.=0.71) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 3 โครงการนี้คุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.21$, S.D.=0.70) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 4 มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรมและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.18$, S.D.=0.67) ระดับมาก อันดับที่ 5 มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการ/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.16$, S.D.=0.64) ระดับมาก อันดับที่ 6 มีความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.15$, S.D.=0.64) ระดับมาก และอันดับสุดท้าย มีการรายงานและนำผลจากการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรม นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.07$, S.D.=0.67) ระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ (ระดับความพึงพอใจ)

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ (จำนวนคน)							
	มากที่สุด	มาก	พอใช้	น้อย	น้อยที่สุด	SD	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. โครงการนี้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างรายได้ให้กับครอบครัว คนในชุมชน	127 (42.05)	150 (49.67)	25 (8.28)	- (0.00)	- (0.00)	0.624	4.34	มากที่สุด
2. โครงการนี้เป็นการพัฒนาคนให้รู้จักการบริหารจัดการกลุ่ม/ชุมชนของตนเอง	88 (29.14)	186 (61.59)	28 (9.27)	- (0.00)	- (0.00)	0.587	4.20	มาก
3. โครงการนี้เป็นการส่งเสริมอาชีพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้	125 (41.39)	142 (47.02)	35 (11.59)	- (0.00)	- (0.00)	0.664	4.30	มากที่สุด
4. โครงการนี้สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชน และผู้ที่สนใจต่อยอดความรู้ได้	105 (34.77)	161 (53.31)	36 (11.92)	- (0.00)	- (0.00)	0.644	4.23	มากที่สุด
5. โครงการนี้สามารถพัฒนาขยายเครือข่ายในการส่งเสริมการเพาะเห็ดให้เป็นสินค้าเศรษฐกิจของชุมชนได้	106 (35.10)	167 (55.30)	29 (9.60)	- (0.00)	- (0.00)	0.618	4.25	มากที่สุด
6. โครงการนี้ทำให้คนในชุมชนและสังคมเกิดการเรียนรู้อย่างไม่จำกัดเพศ วัย สามารถเรียนรู้ได้ตลอด	120 (39.74)	153 (50.66)	27 (8.94)	2 (0.662)	- (0.00)	0.653	4.29	มากที่สุด

7. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมอาชีพในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น	81 (26.82)	182 (60.26)	38 (12.58)	1 (0.331)	- (0.00)	0.624	4.14	มาก
8. การเพิ่มศักยภาพกลุ่มชุมชนให้มีความพร้อมทั้งในด้านการบริหารจัดการ ส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น	100 (33.11)	164 (54.30)	36 (11.92)	2 (0.662)	- (0.00)	0.661	4.20	มาก
9. โครงการนี้สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน สร้างความเข้มแข็งสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนในระดับรากหญ้า	126 (41.72)	141 (46.69)	35 (11.59)	- (0.00)	- (0.00)	0.665	4.30	มากที่สุด
10. โครงการนี้สามารถผลิตและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นสินค้าส่งออกขายในท้องตลาดได้	76 (25.17)	176 (58.28)	48 (15.89)	2 (0.662)	- (0.00)	0.656	4.08	มาก
11. การรวมกลุ่มของคนในชุมชนสามารถสร้างความรัก ความสามัคคี และความเข้มแข็งให้กับชุมชน	107 (35.43)	156 (51.66)	38 (12.58)	1 (0.331)	- (0.00)	0.666	4.22	มากที่สุด
12. ท่านสามารถนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับน้อมนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตประจำวันและครอบครัวได้	111 (36.75)	153 (50.66)	38 (12.58)	- (0.00)	- (0.00)	0.660	4.24	มากที่สุด
13. การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรที่ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสร้างรายได้ลดรายจ่ายให้กับตนเองครอบครัวได้	124 (41.06)	137 (45.36)	40 (13.25)	1 (0.331)	- (0.00)	0.695	4.27	มากที่สุด
14. การพัฒนาอาชีพในครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปสู่การพัฒนากลุ่ม/ชุมชน/หมู่บ้าน ให้เข้มแข็งและยั่งยืน	108 (35.76)	157 (51.99)	36 (11.92)	1 (0.331)	- (0.00)	0.661	4.23	มากที่สุด
15. การเพิ่มศักยภาพกลุ่ม ชุมชนให้มีความพร้อมทั้งในด้านการบริหารจัดการ ส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวม ดีขึ้นอย่างน้อยเพียงใด	106 (35.10)	162 (53.64)	33 (10.93)	1 (0.331)	- (0.00)	0.647	4.24	มากที่สุด
รวม						0.65	4.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ (ระดับความพึงพอใจ) โครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$, S.D.=0.65) หรือคิดเป็นร้อยละ 84.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าโครงการนี้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ให้กับครอบครัว คนในชุมชน เป็นอันดับแรกมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.34$, S.D.=0.62) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 2 โครงการนี้สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน

สร้างความเข้มแข็งสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนในระดับรากหญ้า มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.30$, S.D.=0.66) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 3 โครงการนี้เป็นการส่งเสริมอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง และครอบครัวได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.30$, S.D.=0.66) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 4 โครงการนี้ทำให้คนในชุมชน และสังคมเกิดการเรียนรู้อย่างไม่จำกัดเพศ วัย สามารถเรียนรู้ได้ตลอด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.29$, S.D.=0.65) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 5 การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรที่ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับตนเองครอบครัวได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.27$, S.D.=0.69) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 6 โครงการนี้สามารถพัฒนาขยายเครือข่ายในการส่งเสริมการเพาะเห็ด ให้เป็นสินค้าเศรษฐกิจของชุมชนได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.25$, S.D.=0.61) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 7 ท่านสามารถนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับน้อมนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตประจำวันและครอบครัวได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.24$, S.D.=0.66) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 8 การเพิ่มศักยภาพกลุ่มชุมชน ให้มีความพร้อมทั้งในด้านการบริหารจัดการส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น มากน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.24$, S.D.=0.64) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 9 โครงการนี้สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชน และผู้ที่สนใจต่อยอดความรู้ได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.23$, S.D.=0.64) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 10 การพัฒนาอาชีพในครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปสู่การพัฒนากลุ่ม/ชุมชน/หมู่บ้าน ให้เข้มแข็งและยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.23$, S.D.=0.66) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 11 การรวมกลุ่มของคนในชุมชนสามารถสร้างความรัก ความสามัคคีและความเข้มแข็งให้กับชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.22$, S.D.=0.66) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 12 การเพิ่มศักยภาพกลุ่มชุมชนให้มีความพร้อม ทั้งในด้านการบริหารจัดการส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.20$, S.D.=0.66) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 13 โครงการนี้เป็นการพัฒนาคนให้รู้จักการบริหารจัดการกลุ่ม/ชุมชนของตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.20$, S.D.=0.58) ระดับมากที่สุด อันดับที่ 14 โครงการนี้ช่วยส่งเสริมอาชีพในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.14$, S.D.=0.62) ระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้าย โครงการนี้สามารถผลิตและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นสินค้าส่งออกขายในท้องตลาดได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.08$, S.D.=0.65) ระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูล เป็นการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินการในการลงพื้นที่โดยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานที่ดำเนินการจริงและทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วสรุปผลการติดตามดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 5.2 สรุปผลการติดตามและประเมินผล
- 5.3 ความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ
- 5.4 ข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผล

5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1. เพื่อทราบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการ
- 2. เพื่อทราบผลกระทบ ประโยชน์ ความคุ้มค่า ของโครงการ
- 3. เพื่อทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการโครงการ
- 4. เพื่อทราบปัญหาอุปสรรค ผลการดำเนินงานโครงการ

5.2 สรุปผลการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ประจำปี 2565 เพื่อการบริหารจัดการโครงการมีประสิทธิภาพ ประชาชนความพึงพอใจ มีส่วน ในการบริหารจัดการและได้รับประโยชน์สูงสุดจากโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างโดยไม่เจาะจงเพื่อรวบรวมข้อมูลระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินการ และมีส่วนร่วมของประชาชน โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิด ประกอบด้วย 3 ส่วน

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการบริหารจัดการโครงการ
- ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานของโครงการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล จำนวน 302 ราย เพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 215 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.19 และเพศชาย จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.81

อายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.74 รองลงมา ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.14 อายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.50 อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.97 และอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นประชาชนทั่วไป มากที่สุด จำนวน 262 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.75 รองลงมา ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.95 ผู้ใหญ่บ้าน/กำนันจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 เจ้าหน้าที่/พนักงานของรัฐ จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 และอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 205 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.88 รองลงมา ได้แก่ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.54 มัธยมศึกษา/ปวช.หรือเทียบเท่า จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.62 ปวส./อนุปริญญา จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.31 ปริญญาตรี จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.99 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33 และอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33

อาชีพหลัก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม มากที่สุด จำนวน 269 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.07 รองลงมา ได้แก่ รับจ้างทั่วไป จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.62 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/เอกชน จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.99 รับราชการ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99 อื่น ๆ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99 และนักศึกษา จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33 องค์กรมหาชน/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 0 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.00

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย/ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อปี 23,001-46,000 บาท มากที่สุด จำนวน 115 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.08 รองลงมา ไม่เกิน 23,000 บาท จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.48 46,001-69,000 บาท จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.54 69,001-92,000 บาท จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.59 และ 92,001 บาทขึ้นไป จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.31

ปัจจุบันยังดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังดำเนินการ(รวมกลุ่ม) มากที่สุด จำนวน 211 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.87 รองลงมา ได้แก่ ไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.17 และยังดำเนินการ(คนเดียว) จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.97

อำเภอ ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด อำเภอ สีชมพู จำนวน 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.40 รองลงมา ได้แก่ อำเภอ เมืองขอนแก่น จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.53 อำเภอ ชำสูง 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.54 และอำเภอ อุดรรัตน์ 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.54

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการบริหารจัดการโครงการ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อผลการดำเนินงานโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โครงการนี้ตรงกับความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม โครงการนี้คุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรมและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการ/กิจกรรม มีความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม มีการรายงานและนำผลจากการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ระดับผลการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.17

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โครงการนี้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ให้กับครอบครัว คนในชุมชน สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน สร้างความเข้มแข็งสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนในระดับรากหญ้า เป็นการส่งเสริมอาชีพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ ทำให้คนในชุมชนและสังคม เกิดการเรียนรู้อย่างไม่จำกัดเพศ วัย สามารถเรียนรู้

ได้ตลอดการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับตนเองครอบครัวได้ สามารถพัฒนาขยายเครือข่ายในการส่งเสริมการเพาะเห็ดให้เป็นสินค้าเศรษฐกิจของชุมชนได้ ท่านสามารถนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับน้อมนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตประจำวันและครอบครัวได้ การเพิ่มศักยภาพกลุ่มชุมชนให้มีความพร้อมทั้งในด้านการบริหารจัดการส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น การพัฒนาอาชีพในครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปสู่การพัฒนากลุ่ม/ชุมชน/หมู่บ้าน ให้เข้มแข็งและยั่งยืน สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชน และผู้ที่สนใจต่อยอดความรู้ได้ การรวมกลุ่มของคนในชุมชนสามารถสร้างความรัก ความสามัคคี และความเข้มแข็งให้กับชุมชน การเพิ่มศักยภาพกลุ่มชุมชนให้มีความพร้อม ทั้งในด้านการบริหารจัดการส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น โครงการนี้เป็นการพัฒนาคนให้รู้จักการบริหารจัดการกลุ่ม/ชุมชนของตนเอง ช่วยส่งเสริมอาชีพในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น สามารถผลิตและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นสินค้าส่งออกขายในท้องตลาดได้

5.3 ความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลการติดตามและประเมินผล พบว่า โครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ) ซึ่งการดำเนินงานโครงการดังกล่าว มีความคุ้มค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการตลอดจนปัญหาหรือผลกระทบต่าง ๆ ตามรายละเอียด ดังนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ พบว่า ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการ เพราะว่าการดำเนินการส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มเพาะเห็ดในจังหวัดขอนแก่นในแต่ละอำเภอเป็นความต้องการของคนในหมู่บ้านและชุมชนที่กลุ่มได้มีมติร่วมกันในการดำเนินการกิจกรรมด้านการเพาะเห็ด องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาอาชีพให้กับกลุ่มประชาชนที่มีความสนใจ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์และเชื้อเห็ดในการดำเนินการประกอบอาชีพ ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการคือประชาชนมีรายได้จากการเพาะเห็ดซึ่งแต่ละกลุ่มมีรายได้ทุกวันจากการขายผลผลิตจะมีพ่อค้าแม่ค้าในหมู่บ้านมารับนำไปขายที่ตลาดทำให้มีรายได้ทุกวัน ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นที่มาส่งเสริมอาชีพให้ชาวบ้านมีอาชีพซึ่งมีประโยชน์กับชาวบ้านมีความเข้มแข็งมั่นคงต่อไป

ทั้งนี้กล่าวได้ว่า ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากโครงการมีหลายด้านประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านคุณภาพชีวิตเพราะได้รับประโยชน์จากโครงการทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นจะเห็นได้จากผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุดสำหรับโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

5.4 ข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผล

5.4.1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) ผลจากการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ทำให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการในพื้นที่มีอาชีพและมีรายได้ ลดรายจ่ายให้กับประชาชน และต้องการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สนับสนุนและส่งเสริมโครงการอย่างต่อเนื่อง

2) หน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับประชาชนให้เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่

5.4.2. ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการในครั้งต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ควรดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการผ่านมาสัก 1-2 ปี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการในหลายๆ ด้านเพื่อที่จะได้

ทราบถึงปัญหาความต้องการ การติดตามและประเมินผลรวมไปถึงการวางแผนแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขปัญหา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่องานวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นต่อไป

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. **คู่มือติดตามและประเมินผลการทำงานและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

เอกสารประกอบการบรรยาย หลักสูตร การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 2559

กรมวิชาการ(ม.ป.ป. อ้างถึงใน อิศราพันธ์ชูชุกิ, 2548, หน้า 5) : **ทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีพเสริม**
อาชีพเสริมอาชีพที่ประกอบกันเป็นธุรกิจ, จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร (ม.ป.พ.)2548

กระทรวงมหาดไทย : **คู่มือการปฏิบัติงานการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**, ศูนย์ช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. หน้า 110

มหาวิทยาลัยบูรพา : **ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ**

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยบูรพา : **เห็ด (Mushroom)**

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น : **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**
งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2564-2565 กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ, 2564-2565

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น: **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)**
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น, 2564

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น: **แผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 – 2565**
สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น, 2564 – 2565

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2560

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2561

ข้อมูลเชิงวิชาการ http://digital_collect.lib.buu.ac.th

<https://dspace.lib.buu.ac.th>

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมตรวจติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ด
แบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ)
อำเภอเมืองขอนแก่น

อำเภอซำสูง

อำเภออุบลรัตน์

อำเภอสีชมพู

แบบสอบถามการติดตามและประเมินผล
โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ☒ ลงในแบบสอบถาม ที่สอดคล้องตามความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ ไม่เกิน 20 ปี ☐ 21 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี
☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี ☐ 61 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ ☐ ประชาชนทั่วไป ☐ ประชาคมหมู่บ้าน ☐ ผู้ใหญ่บ้าน / กำนัน
☐ นักการเมืองท้องถิ่น ☐ เจ้าหน้าที่ / พนักงานของรัฐ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
4. ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมต้นหรือเทียบเท่า ☐ มัธยมปลาย / ปวช.หรือเทียบเท่า
☐ ปวส./อนุปริญญา ☐ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี ☐ อื่นๆ ระบุ.....
5. อาชีพหลัก ☐ เกษตรกรรม ☐ รับจ้างทั่วไป ☐ นักเรียนนักศึกษา ☐ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/เอกชน
☐ องค์กรมหาชน/รัฐวิสาหกิจ ☐ รับราชการ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
6. รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย/ ปี ☐ ไม่เกิน 23,000 บาท ☐ 23,001 – 46,000 บาท ☐ 46,001 – 69,000 บาท
☐ 69,001 – 92,000 บาท ☐ 92,001 บาทขึ้นไป
7. ปัจจุบันยังดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ ☐ ไม่ได้ดำเนินการ ☐ ยังดำเนินการ(คนเดียว) ☐ ยังดำเนินการ(รวมกลุ่ม)

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการบริหารจัดการโครงการ

ลำดับที่	การมีส่วนร่วมในด้านการบริหารจัดการโครงการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรมและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน					
2	มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการ/กิจกรรม					
3	มีการรายงานและนำผลจากการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น					
4	มีความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม					
5	มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม					
6	โครงการนี้คุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ					
7	โครงการนี้ตรงกับความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว					

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโครงการ

ลำดับ ที่	ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงาน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โครงการนี้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ให้กับครอบครัว คนในชุมชน					
2	โครงการนี้เป็นการพัฒนาคนให้รู้จักการบริหารจัดการ กลุ่ม/ชุมชนของตนเอง					
3	โครงการนี้เป็นการส่งเสริมอาชีพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้					
4	โครงการนี้สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชน และผู้ที่สนใจ ต่อยอดความรู้ได้					
5	โครงการนี้สามารถพัฒนาขยายเครือข่ายในการส่งเสริมการเพาะเห็ด ให้เป็นสินค้าเศรษฐกิจของชุมชนได้					
6	โครงการนี้ทำให้คนในชุมชนและสังคม เกิดการเรียนรู้อย่างไม่จำกัดเพศ วัยสามารถเรียนรู้ได้ตลอด					
7	โครงการนี้ช่วยส่งเสริมอาชีพในการดำเนินชีวิต เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น					
8	การเพิ่มศักยภาพกลุ่ม ชุมชนให้มีความพร้อม ทั้งในด้านการบริหารจัดการ ส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น					
9	โครงการนี้สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน สร้างความเข้มแข็ง สนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนในระดับรากหญ้า					
10	โครงการนี้สามารถผลิตและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นสินค้าส่งออกขายในท้องถิ่นได้					
11	การรวมกลุ่มของคนในชุมชนสามารถสร้างความรัก ความสามัคคี และความเข้มแข็งให้กับชุมชน					
12	ท่านสามารถนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับ น้อมนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตประจำวันและครอบครัวได้					
13	การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรที่ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับตนเอง ครอบครัวได้					
14	การพัฒนาอาชีพในครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปสู่การพัฒนากลุ่ม/ชุมชน/หมู่บ้าน ให้เข้มแข็งและยั่งยืน					
15	การเพิ่มศักยภาพกลุ่ม ชุมชนให้มีความพร้อม ทั้งในด้านการบริหารจัดการ ส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวม ดีขึ้น มากน้อยเพียงใด					

ส่วนที่ 4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ
ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โทร. 0 4323 6793

โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (หลังดำเนินการ)
การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

คณะที่ปรึกษา

1. ดร.พงษ์ศักดิ์ ตั้งวานิชกพงษ์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
2. นายสิทธิกุล ภูคำวงศ์	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
3. นายธาดา พรหมสาขา ณ สกลนคร	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
4. นายประสิทธิ์ ทองแท่งไทย	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
5. ว่าที่ร้อยเอก พงเจตน์ พรุกณา	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
6. นายนพกุล ปัญญาแก้ว	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
7. นางอาชีวะห์ ว่องไว	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

1.นายวิบูลย์ เรืองประเสริฐกุล	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	ประธานกรรมการฯ
2.นายวิศรุต ปู่เพ็ง	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
3.นายณณทัตพัชชี กันตวัธิระฉัตร	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
4.นางฐิติรัตน์ อัครสุริย์	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
5.นายประไพ ชาญจระเข้	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
6. หัวหน้าส่วนราชการ	ท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
7.หัวหน้าส่วนราชการ	โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
8.นายประยุทธ์ ชาญนวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
9. ดร.มงคล อติอนวรรตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
10. นางอาชีวะห์ ว่องไว	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
11. นายเพชร มูลป้อม	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ	กรรมการ/เลขานุการ

คณะทำงาน

1.นางสาวสุมาลี งามสิทธิ์	หัวหน้าฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล	คณะทำงาน
2.นางนวลมณี เหล่ากุนทา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
3.นางสาวกานตปภา ศรีภิรมย์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	คณะทำงาน
4.นางสาวสุกฤตา หาญศรี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน
5.นางรุ่งฤทัย ดำรงชัย	ผู้ช่วยนักวิชาการคอมพิวเตอร์	คณะทำงาน
6.นางกรรณก ดำหนูไทย	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน
7.นางสาวศิริวรรณ ตาหมื่น	พนักงานจ้างเหมาบริการ	คณะทำงาน
8.นางสาวภัสสร ประชุมพันธ์	พนักงานจ้างเหมาบริการ	คณะทำงาน

